

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 23 stemte for, 120 imod.

Ændringsforslag nr. 5 og 6, § 4, således ændret, §§ 5 og 6, ændringsforslag nr. 7, § 7, således ændret, §§ 8-12, ændringsforslag nr. 8 om indsættelse af en ny paragraf, ændringsforslag nr. 9 og 10, § 13, således ændret, § 14 og ændringsforslag nr. 1 til titlen vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af spiritus m.m.

(Lovforslag nr. L 201. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 9-28 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

9) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl.

(Lovforslag nr. L 202. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

10) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af vin og frugtvin m.m.

(Lovforslag nr. L 203. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

11) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter.

(Lovforslag nr. L 204. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

12) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af chokolade- og sukkervarer m.m.

(Lovforslag nr. L 205. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

13) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af konsum-is.

(Lovforslag nr. L 206. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

14) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af sukker m.m.

(Lovforslag nr. L 207. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

15) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af forskellige forbrugsafgifter. (Forhøjelse af afgiften af glødelamper m.v. og afgift af videobånd samt visse haglpatroner m.v.).

(Lovforslag nr. L 208. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

16) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger.

(Lovforslag nr. L 209. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

17) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin.

(Lovforslag nr. L 210. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

18) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter.

(Lovforslag nr. L 211. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

19) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet.

(Lovforslag nr. L 212. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

20) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas.

(Lovforslag nr. L 213. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

21) Anden behandling af:

Forslag til lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.

(Lovforslag nr. L 214. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

22) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v.

(Lovforslag nr. L 215. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

23) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger. (Afgift af engangsservice og af midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt, visse skadedyr m.v.).
(Lovforslag nr. L 216. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 12 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

24) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af lystfartøjsforsikringer. (Omlægning af afgiften og ophævelse af lov om oprettelse af et lystfartøjsregister).

(Lovforslag nr. L 217. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

25) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Afgift af turistikørsel med bus).

(Lovforslag nr. L 218. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

26) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter.

(Lovforslag nr. L 200. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

27) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Personbiler m.v.).

[Af Bollmann (CD) m.fl.].

(Lovforslag nr. L 37. Fremsat 20/1 82. Første behandling 9/2 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

28) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af rådighedsbeløbet, varrehjælp til pensionister).

(Lovforslag nr. L 219. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Bakholt (S):

Der er stillet en række ændringsforslag til disse afgiftslovsforslag, og jeg skal sige generelt, at vi støtter de ændringsforslag, som skatteministeren har stillet, og stemmer imod alle de andre.

Skatteministeren har stillet forslag om, at afgifterne for de flestes vedkommende først træder i kraft pr. 15. juni i stedet for 1. juni. Vi når jo ikke at få dem vedtaget, således at de kan træde i kraft den dato, der var foreslået i lovforslagene. Derfor finder vi, at ikrafttrædelsesdatoen den 15. juni er rimelig og rigtig.

Fremskridtspartiet har ønsket ikrafttrædelsesdatoen 1. juli, og det kan vi ikke støtte. Her som i så mange andre sager har fremskridtspartiet det med at byde op.

Fremskridtspartiet har endvidere stillet et ændringsforslag, der går ud på, at indeksreguleringen skal fjernes. Dette forslag kan vi naturligvis heller ikke støtte. Vi mener, det er en rigtig holdning at gennemføre en indeksregulering for visse afgifter, således at vi kan

[Bakholt]

fastholde den vægt, afgifterne har, uanset hvordan det i øvrigt går.

Nu er der ikke mange partier, der har tilkendegivet deres holdning til dette ændringsforslag, og der er nok nogle både fra højre og fra venstre side af salen, der ikke vil støtte det. Men jeg går da ud fra, at centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti vil være med til at stemme det ændringsforslag ned, som fremskridtspartiet stiller. De samme partier var jo med i efteråret til at stå bag en afgiftspakke, hvori der netop var indeholdt indeksregulering. Og var indeksreguleringen et rigtigt princip i efteråret, er den det også nu.

Jeg kan godt forstå fremskridtspartiets sigte med at få fjernet den regulering, som skatte- og afgiftsministeren har foreslået, for det, fremskridtspartiet ville opnå ved det, er jo, at vi hvert år skal behandle afgiftssatser, og så får vi den normale politiske ståhej, der er ved enhver lejlighed, hvor vi har disse afgiftsforhøjelser til behandling.

Vi afviser de ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet, og støtter som sagt alle ministerens ændringsforslag.

Gammelgaard (KF):

Der foreligger 17 forskellige afgiftsforhøjelsesforslag. Efter vor opfattelse skulle man ikke i dag have diskuteret sådanne forslag, men forslag om skattelettelser, gennemført med udgangspunkt i en offentlig udgiftsreform og resulterende i frivillig indkomstilbageholdenhed. Det ville medføre en forbedring af erhvervslivets konkurrenceevne. I stedet gennemfører man efter regeringens forslag de største afgiftsforhøjelser nogen sinde.

Hvad skal vi overhovedet med disse afgifter? De vil slet ikke få den provenuvirkning, regeringen forestiller sig. Der vil blive tale om et væsentligt lavere provenu, og dertil skal medregnes de øgede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse som følge af den stigende ledighed, der forårsages af afgiftsforhøjelserne. Der bliver tale om større arbejdsløshed, fordi afgifterne trods alt giver en vis forbrugsbegrænsning og giver anledning til nye lønstigninger og dermed altså dårligere konkurrenceevne. Grænsehandelen forøges, og den såkaldte undergrundsøkonomi vil blive endnu mere udbredt.

De foreslåede afgifter vil forstærke de depressive tendenser i økonomien. Industrirå-

det anslår, at beskæftigelsen vil formindskes med 15.000–20.000 personer, og ikke alene Industrirådet, men også en lang række deputationer, som vi har modtaget her mellem første og anden behandling, understreger, at denne store ekstraordinære arbejdsløshed bliver resultatet.

Vi har også set udtalelser fra økonomisk side i øvrigt, f.eks. professor Karsten Laursen, den ene af vismændene, der har udtalt, at der ville blive tale om en væsentlig negativ beskæftigelsesvirkning.

Som noget ganske specielt foreslår regeringen en indeksering af afgiftsforhøjelserne, således at man nu indbygger en automatik. Man skal ikke længere spørge folkettingen, når der på forskellige afgiftsområder skal ske en forhøjelse. Vi forstod på skatte- og afgiftsministeren ved førstebehandling, at det var noget, han var meget glad for at kunne opnå. Det er jo så ubehageligt at skulle bede folkettingen en gang imellem om at gennemføre love, som er meget ubehagelige for store grupper af befolkningen, og som jo i øvrigt kun har negative virkninger.

Man vil altså gennemføre årlige afgiftsforhøjelser uden forudgående folketingsbehandling. Vi vender os stærkt imod denne tanke.

Det vil i øvrigt få en varig omkostningsforøgende virkning, idet sådanne årlige prisforhøjelser vil blive søgt kompenseret gennem lønkrav og dermed være inflationsskabende. Her lægges ganske specielt ved til inflationsbålet, som kommer yderligere i brand, som nu yderligere vil udvikle sig.

Det vil tillige medføre en u hensigtsmæssig afsætningsrytme i de berørte brancher, idet forbrugerne naturligvis hver gang vil søge at hamstre lige før stigningsterminerne. Vi har også hørt om, hvorledes de store butikskæder, der har kapital til det, vil hamstre, hvori- mod de mindre butikskæder ikke har mulighed for at foretage denne hamstring forud for de årlige afgiftsforhøjelser. Her sker der altså også en forvriddning.

Endelig vil en pristalsregulering betyde en automatisk forøgelse af afgiftsforskellen mellem det i forvejen meget høje danske afgiftsniveau og andre landes med heraf følgende øgede grænsehandelsproblemer år efter år.

Skatte- og afgiftsministeren har betegnet Industrirådets udregninger som vilde, uansvarlige, uden forbindelse til virkeligheden og højere, end hvad andre økonomer ville

[Gammelgaard]

komme til. Skatte- og afgiftsministeren har også nærmest hånligt afvist de mange berettigede indvendinger fra deputationerne, fra organisationerne, fra enkeltvirksomheder, der her mellem første og anden behandling har påvist f.eks. den arbejdsløshedsfremkaldende virkning af disse afgifter. Det er måske nok det mest tragiske ved hele situationen, at der er en afgrundsdyb afstand fra regeringen og dens skatte- og afgiftsminister til erhvervslivet, til det private erhvervsliv. Man tænker så fuldstændig anderledes i regeringen, end man gør i det private erhvervsliv, som vi alle skal bygge vores fremtid på, og som er den eneste redning for landets økonomi.

Efter at der nu igen er fremsat disse meget store afgiftsforhøjelsesforslag fra regeringen, må det vel efterhånden komme til at stå klart også for regeringen, at man ikke kan lukke statskasseunderskuddet ved skatte- og afgiftsforhøjelser. Disse får kun negative virkninger, og underskuddet på statsbudgettet bliver endnu større, end det har været før. Man kan kun klare problemerne gennem offentlige besparelser, men det vil socialdemokratiet ikke; man har givet op over for problemerne.

Så begynder man at lede efter nye afgiftsområder ud over de enormt store forhøjelser, der er foreslået. Man går til, at turistikørsel skal betale afgifter, at der skal betales afgifter af videomaskiner og -bånd, ja, endog ukrudts- og rottebekæmpelsesmidler må holde for i regeringens afgiftstrang. Det sidste er jo en ganske og aldeles fantastisk ting. At tænke sig, at man for at hente 10 mill. kr. nu pålægger sygdomsbekæmpende og ukrudtsbekæmpende midler afgifter! Det viser noget om, hvor langt ud regeringen er kommet.

Det ligger ganske klart efter udvalgsbehandlingen, at der er tale om en dårligt forberedt lovgivning. Gang på gang er det blevet slået fast fra deputationerne og fra medlemmerne, der har kunnet påvise det, at der i lovforslagene er tale om uklare definitioner, uklare formuleringer, og at de er håbløse at administrere på forskellige områder.

Herefter vil jeg komme med nogle bemærkninger om enkelte af forslagene og naturligt nok begynde med at kommentere energiafgifterne. Her falder særlig kulafgiften i øjnene. Jeg tror nok, jeg kan sige, at den argumentation, som er blevet fremført på dette område af de store byer her i landet, af Danske Fjernvarmeværkers Forening, af

Kommunernes Landsforening f.eks., gang på gang anført af socialdemokratiske politikere, har virket meget stærkt på udvalgets medlemmer. Det er kommet til at stå ganske klart, at en gennemførelse af den foreslåede kulafgift, også i den nedsatte form, som regeringen nu foreslår, vil få alvorlige konsekvenser for kraftvarmeudbygningen her i landet. Man har konkret kunnet påvise fra deputationernes side og i forbindelse med de skriftlige henvendelser, at en række projekter til kraftvarmeudbygning vil blive standset, ikke vil blive ført ud i livet.

Hertil kommer, at kulafgiften vil reducere beskæftigelsen i kraftvarmeområderne – man formoder med ca. 2.000–3.000 arbejdspladser – at den vil bidrage til at forringe betalingsbalancen, fordi man vil forøge olieimporten, og at den eksport af know-how, der er forbundet med kraftvarmeprojekterne, vil blive væsentligt formindsket.

Der er kun meget stærkt beklagelige og dårlige ting at fremføre om kulafgiften, som jo i øvrigt er ganske og aldeles i modstrid med regeringens øvrige energipolitik, der går ud på at tilskynde til kulfyring og kulopvarmning og fjerne sig fra olien. Der er overhovedet ingen linje i regeringens energipolitik, når man kommer med et forslag som dette.

I øvrigt er det også med megen betænkelighed, vi ser på olieafgiften. Her er jo tale om, at man i realiteten begynder på den olieudligningspolitik, som energiministeren har foreslået; altså når oliepriserne falder udefra, skal vi pålægge dem ekstra afgifter, således at forbrugerne ikke kommer til at mærke et olieprisfald. Det vil for eksempel sige, at de forbrugere, som er tvunget til at fyre med olie, ikke kommer til at nyde godt af udefra kommende prisfald. Vi finder, at denne politik er udtryk for en fuldstændig forfejlet og forvrænget tankegang.

Hvad angår en række af de øvrige afgifter, er det jo helt tydeligt, at forskellen mellem indkøb af varer i Danmark og f.eks. i Vesttyskland nu bliver yderligere høj og endog ekstremt høj. F.eks. vil prisen for en almindelig pilsner efter forhøjelsen her i landet blive 4 kr. og 10 øre, hvor man i Tyskland skal give 1,50–2,00 kr. F.eks. koster 20 cigaretter i Danmark omkring 17 kr., i Tyskland 9 kr. og 30 øre. For vinens vedkommende forhøjer man en afgift, der i forvejen f.eks.

[Gammelgaard]

for bordvins vedkommende ligger på 7 kr. og 50 øre pr. liter her i Danmark, medens man overhovedet ikke har nogen afgift i Vesttyskland. Det er klart, at dette vil få alvorlige konsekvenser for grænsehandelen, og at det vil få alvorlige beskæftigelsesmæssige virkninger. Allerede i dag er det jo således, at en ret stor del af det danske forbrug af de varer, jeg her har nævnt, fremkommer ved, at man kører syd for grænsen og køber disse varer, som man bagefter konsumerer her i landet. F.eks. kommer $\frac{1}{3}$ af det danske vinforbrug fra grænsehandel. Det vil man altså ikke gøre noget ved fra regeringens side; tværtimod, man vil gøre situationen endnu værre.

Hvad angår spiritusafgiften, er der tale om, at vi har nøjagtige tal for, hvorledes provenuet falder ved afgiftsstigninger. Der er ingen tvivl om, at det også bliver tilfældet i denne omgang ligesom for en række af de øvrige afgifters vedkommende.

Jeg gør i øvrigt opmærksom på, at der for f.eks. chokolade- og sukkervarers vedkommende, hvor man nu forhøjer afgifterne yderligere, overhovedet ikke er punktafgift i de andre EF-lande. For konsum-is har de nordiske lande fjernet afgifterne, og sådan kunne man blive ved.

Specielt vedrørende benzinafgiften vil jeg gerne nævne, at da man pr. 1. juli 1979 gennemførte en tilsvarende forhøjelse af benzinafgiften som den, man nu foreslår, skete der straks efter en markant nedgang i benyttelsen af biler, i salget af biler og i arbejdet på bilværkstederne. Provenuet af motorafgifterne blev langt mindre end budgetteret; alene for registreringsafgiften var der et minus på 2 mia kr. Den samlede beskæftigelse i branchen blev stærkt formindsket, og således kan vi altså roligt slå fast i øvrigt, at de offentlige finanser blev hårdt belastet af nedgang i afgiftsprovenu og indkomstskat og af stigning i udgifter til kollektiv trafik og til dagpenge til de arbejdsløse. Det er konsekvensen af at forhøje benzinafgiften, som det er foreslået. Det nytter ikke meget, at man kommer med en meget lille lempelse i registreringsafgiften for motorkøretøjer, når man samtidig forhøjer benzinafgiften, som det her finder sted.

Vi støtter naturligvis registreringsafgiftslempelsen og også den forhøjelse af afskrivningsgrænsen for motorkøretøjer til erhvervs-mæssig brug, som nu finder sted. Det, der er

det helt afgørende her, er, at udefra kommende prisstigninger nu ikke slår ekstraordinært igennem i indlandet, hvad angår registreringsafgiftsstigninger; det er det, man opnår ved den ordning, der nu foreslås, og det er vi naturligvis tilhængere af. Men jeg vil gerne understrege, at man i og med, at man fjerner det egentlige fradrag for sikkerhedsudstyret i automobiler, gør incitamentet til at købe biler med tilstrækkeligt sikkerhedsudstyr mindre. Vi modtog i november måned i forbindelse med et tilsvarende forslag meget stærke indvendinger fra FDM, fra Automobilimportørernes Sammenslutning og fra professor Jørgen D. Dalgaard ved retsmedicinsk institut på Århus universitet, som gjorde opmærksom på de uheldige virkninger af, at man ikke længere skulle have et egentligt fradrag for sikkerhedsudstyret, men at dette laves om til en generel registreringsafgiftslempelse. Allerede i dag er det således, at biler uden tilstrækkeligt sikkerhedsudstyr er langt mere efterspurgt end biler med dette udstyr, og vi er altså modstandere af, at man på den måde, som her foreslås, afskaffer det egentlige fradrag.

Hvad angår lystfartøjsforsikringsafgift, er der tale om, at man direkte rammer den opvoksende ungdom, pensionisterne og sportsudøvelsen, og vi finder det særdeles beklageligt, at man med den måde, hvorpå man nu indretter denne afgift, netop rammer disse grupper, som det er blevet påvist ved en række henvendelser, vi har modtaget udefra.

Jeg skal også lige nævne, at busrejseafgiften rammer f.eks. skolebørns ture, at den rammer pensionistturene, og at den giver øgede kommunale udgifter, som der ikke er taget højde for i kommunerne. Det ligger jo således, at den 300 millioner kroners ramme for nye udgiftskrævende love og cirkulærer, som er aftalt mellem staten og kommunerne, og som staten altså skal overholde, overholder staten ikke på dette område. Vi finder det urimeligt, at man uden at forhandle med de kommunale organisationer på dette punkt simpelt hen forøger de kommunale udgifter med betragtelige beløb.

Vor konklusion er altså, at gennemførelsen af disse afgiftsforslag vil give større arbejdsløshed, større inflation, større underskud på betalingsbalancen. De forstærker de uheldige tendenser i økonomien. Det er ikke denne vej, man burde gå, men en helt anden. Man

[Gammelgaard]

burde gennemføre de nødvendige offentlige besparelser og de deraf følgende mulige skattelettelser og dermed jo også lægge op til en frivillig indkomspolitik. Nu har man igen gjort noget forkert og noget uheldigt i den økonomiske politik, som vi kommer til at mærke i lang tid fremover. Lad os ikke håbe, at disse forslag opnår flertal her i folketinget.

Ivar Hansen (V):

Nu har folketingets skatte- og afgiftsudvalg endnu en gang overstået behandlingen af en såkaldt afgiftspakke, og jeg må sige, at denne pakke efter at være nået til anden behandling ikke er en pakke, der fortjener at få ret mange ord med på vejen, og derfor har jeg heller ikke tænkt mig at gå særligt i detaljer med de enkelte forslag.

Når jeg siger det, er det på grund af den række klart dokumenterede skadelige virkninger, gennemførelsen af disse forslag vil have. Men det er i og for sig også på grund af den usikkerhed og den kaotiske situation, der har hersket i folketinget omkring disse afgifters behandling, også i de dage, hvor der har været udvalgsbehandling. Det er et uvirkelighedens skær, der har præget udvalgsbehandlingen, som har præget dette folketing, og som derfor selvfølgelig også har præget denne lange række af organisationer og enkeltpersoner, som måtte have et berettiget ønske om at frekventere folketinget, aflægge visit i folketingets skatte- og afgiftsudvalg og gøre synspunkterne gældende. Det har dog ikke forhindret, at vi har modtaget en lang række deputationer, hvis synspunkter i høj grad har underbygget den argumentation, vi førte frem ved første behandling af disse afgiftsforslag.

Hvordan har situationen så været? Jeg sagde, at det er et uvirkelighedens skær, der har hvilet over tingene. Nu er vi i gang med anden behandling af denne afgiftspakke; er der nogen her i salen – regeringens ledere inklusive – som i dette øjeblik aner noget om, hvilken skæbne disse afgiftsforslag vil få, og hvordan pakken overhovedet vil komme til at se ud, når vi når frem til tredje behandling? Statsministeren ved det måske i dette øjeblik, men her må man erindre sig den situation, vi har haft i skatte- og afgiftsudvalget, hvor det meget hurtigt er blevet afsløret, at denne afgiftspakke ikke er blevet skruet

sammen efter økonomiske hensyn, fiskale hensyn eller hensyn til, hvilke områder der kunne bære afgiftsforhøjelser, og hvilke områder der ikke kunne bære afgiftsforhøjelser, men at den såmænd har haft det overordnede formål, at i første række SF skulle kunne stemme for denne afgiftspakke, og derfor er pakken jo også i høj grad blevet præget af SFs mere eller mindre fikse ideer.

Lad mig i den forbindelse nævne afgiften på haglpatroner. Vi har på et spørgsmål i udvalget fået at vide, at det selvfølgelig var et spørgsmål om at få penge i statens kasse, men at det også var et stykke miljøpolitik. Al ære og respekt for miljøpolitik. Men det viste sig selvfølgelig hurtigt, at en sådan afgift ikke kunne administreres, og at den også ville få en lang række skadelige virkninger i forhold til en række sportsgrene, og da det blev tilstrækkeligt afsløret, blev regeringen og skatte- og afgiftsministeren nødt til at trække det forslag tilbage. Så var den fikse idé skudt ned.

Der kunne nævnes andre i samme forbindelse; der har allerede været nævnt en afgift på ukrudtbekæmpelsesmidler, hvad angår pakninger – engangspakninger i øvrigt – hvor det klart er blevet dokumenteret, at disse afgiftsforhøjelser eller nye afgifter vil være ganske vanskelige at administrere, men alligevel skal de igennem dette folketing.

Hvordan vil afgifternes virkninger så være? Jeg vil gerne trække tre forhold frem. For det første virkningerne på beskæftigelsen. Jeg vil nævne den henvendelse, der er kommet til folketingets skatte- og afgiftsudvalg, men, så vidt jeg ved, er uddelt til samtlige folketingets medlemmer, fra Industrirådet, som har gjort opmærksom på, at gennemførelse af disse afgifter vil betyde en væsentlig forøgelse af arbejdsløsheden. Jeg er bekendt med, at skatte- og afgiftsministeren i ret kraftige vendinger har afvist indholdet og bedømmelsen fra Industrirådets side af disse virkninger. Men man kunne jo spørge, hvilken interesse Industrirådet egentlig skulle have i at skyde forkert og dramatisere og lægge tal frem, for hvilke der ikke var hold i virkeligheden. Jeg tror desværre, regeringen har glemt at tage højde for det forhold, at forhøjelser af og nye skatter og afgifter i en situation, hvor erhvervslivet og familierne i det danske samfund i forvejen er presset med omkostningsstigninger og omkostningsforhøjelser, let vil

[Ivar Hansen]

kunne få nogle ret voldsomme virkninger. Det tror jeg at skatte- og afgiftsministeren har glemt at tage hensyn til.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at en række af de deputationer, der har været i udvalget, jo også klart har dokumenteret, at en lang række planlagte og påtænkte investeringer som følge af disse afgifter vil blive udsat eller måske slet ikke gennemført, fordi man i forvejen er inde i en periode, hvor salget og produktionen er faldende eller stagnerende.

Så er der grænsehandelen, og den behøver der jo i og for sig ikke at blive sagt mange ord om. Vi er klar over – og det er vel erkendt fra alle sider – at vi vil få et yderligere skævtræk med hensyn til vores i forvejen betydelige grænsehandelsproblematik.

Så vil jeg gøre nogle betragtninger om de deputationer, der har været på besøg i skatte- og afgiftsudvalget, især i henseende til de foreslåede afgiftsforhøjelser og nye afgifter på forskellige former for energi: kulafgift, benzinafgift, olieafgift, gasafgift osv. Det har ikke været den helt store respekt og tillid, repræsentanter for så fremtrædende organisationer og sædvanligvis, synes jeg, i høj grad troværdige organisationer som f.eks. Kommunernes Landsforening og Danske Elværkers Forening, har vakt hos regeringen og hos regeringspartiets repræsentanter i udvalget. Man har ikke undladt at gøre udvalget opmærksomt på, at især indførelse af en kulafgift ville få nogle ret voldsomme virkninger, ja, man må vel i øvrigt sige om denne kulafgift, at det måske er den afgift, der helt overskygger de andre forslag i afgiftspakken med hensyn til beskæftigelsesmæssige konsekvenser.

Jeg ved meget vel, at skatte- og afgiftsministeren og for den sags skyld vel også energiministerens har søgt at undervurdere og bortforklare de virkninger, det ville få med hensyn til investeringer i kraftvarmeudbygningen osv. Vi har selvfølgelig også iagttaget, at man i hvert fald i nogen grad har taget denne kritik ad notam igennem den halvering af kulafgiften, der nu fremstår som et ændringsforslag.

Men jeg vil gerne sige, at denne afgift grundlæggende og afgørende er forkert. Det er en afgift, der ikke kan undgå at få konsekvenser i forhold til den samlede energiplan-

lægning herhjemme; det får vi lejlighed til at drøfte her i folketinget i øvrigt.

Hvad angår såvel olieafgiften som afgiften på benzin, er det under udvalgsarbejdet klart blevet dokumenteret, at disse afgifter vil have den virkning ud over de forøgede omkostninger at give den del af befolkningen, som er afhængig af privatbilen, og den del af befolkningen, som først og fremmest er afhængig af det private oliefyld og fortsat vil være afhængig af det private oliefyld, en forlods øget omkostning. Når vi lægger disse ting sammen, er det ikke svært at drage en konklusion: vores bange anelser ved førstebehandling er til fulde blevet dokumenteret under det udvalgsarbejde, der nu er afsluttet.

Et særligt træk under udvalgsarbejdet synes jeg har været de afgiftsforhøjelser, der specielt kommer til at ramme sportsudøvelse. Jeg har allerede gjort en bemærkning om det i forbindelse med de kære haglpatroner, der nu er væk. Men jeg vil også gerne nævne den foreslåede ændring af merværdiafgiftsloven, der betyder, at turistikørsel kommer ind under merværdiafgiftsberegningen, og som skal give et provenu på godt og vel 100 mill. kr. mere. Jeg har vovet den påstand helt for egen regning i udvalget, at det meget vel vil kunne vise sig, at transport af sportsfolk i bredeste forstand vil komme til at bære måske omkring halvdelen af dette provenu. Jeg synes, jeg igen må sige, at den afgiftspakke bærer præg af, at regeringen slet ikke har taget de aspekter i betragtning, da man skruede denne afgiftspakke sammen.

Så vil jeg gerne til sidst sige om lovforslag nr. L 215, forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer, og L 37, forslaget om at ændre afskrivningsgrænsen for de såkaldte erhvervsbiler, at det er forslag, vi kan støtte.

Hvad angår lovforslag nr. L 215 om ændring af registreringsafgiften, er det en sag, vi har behandlet i folketinget adskillige gange de sidste to år, og jeg kan kun henvise til de bemærkninger, jeg har gjort i forbindelse med denne sag tidligere, ved at sige, at en lempelse af registreringsafgiften ikke alene er et spørgsmål om penge, men også i høj grad er et spørgsmål om trafikpolitik, og derfor vil jeg gerne sige, at vi kan støtte dette forslag, lige så vel som vi kan støtte en forbedring af afskrivningsmulighederne for de såkaldte erhvervsbiler.

[Ivar Hansen]

Jeg vil gerne til slut sige, at vores generelle holdning til de ændringsforslag, der er stillet, uanset om det er fra regeringen eller det er fra anden side, er, at vi ikke kan medvirke til dem – ud fra den betragtning, at dette er en pakke, vi ikke vil have lod og del i. Regeringen og dens forligspartnere må selv bære den sag igennem, og det bliver deres eget ansvar, hvordan de får sagen båret igennem.

Rahbæk Møller (SF):

Vi har skrevet i betænkningen til en række af de fremsatte afgiftsforslag, at vi vil redegøre for vores stilling ved andenbehandlingen. Imidlertid har den forløbne tid siden betænkningssagens afgivelsen ikke skabt den fornødne klarhed på alle områder; det gælder navnlig jobskabelsen, der ikke har fået en acceptabel udformning, ligesom det gælder den del af finansieringen af regeringens politik, der drejer sig om beskatning af hidtil skattefrie institutioner. Vi er derfor nødt til for en række afgiftsforslags vedkommende at udskyde den endelige stillingtagen til tredjebehandlingen.

Jeg skal i det følgende mere detaljeret redegøre for vores stillingtagen til de enkelte forslag, men før jeg går over til dette, vil jeg dog sige et par ord om nogle af ændringsforslagene. Det drejer sig om de forslag, der er stillet af fremskridtspartiet, og som går ud på at fjerne indekseringen. Disse ændringsforslag vil vi stemme for.

Når vi stemmer således, er baggrunden først og fremmest en modvilje mod at udstede en blankocheck til en regering, der skal regere i et borgerligt domineret folketing. Ved at stemme for indekseringen af punktafgifterne vil vi stemme for afgiftsforhøjelser i en uvis fremtid uden at vide, hvad provenuet vil blive brugt til, og uden at vide, hvilken økonomisk politik afgiftsforhøjelserne vil indgå i.

Det indgår også i vores overvejelser, at det er betænkeligt at indføre en automatik, der sikrer et konstant tryk af punktafgifterne, medens andre dele af skattesystemet – her tænker jeg først og fremmest på indkomstskattesystemet – løbende udhules.

Endelig kan vi ikke overse, at indekseringen af punktafgifterne kan opfattes som en udhuling af dyrtidsportionerne.

Vi er naturligvis opmærksomme på, at der også kan fremføres en række argumenter for en indeksering, og vi er da også villige til at overveje spørgsmålet igen på et senere tidspunkt, f.eks. i forbindelse med en indkomstskattereform til efteråret.

Men samtidig er jeg nødt til at sige, at indeksering af afgifter alene af tekniske grunde kan være u hensigtsmæssig. Eksempelvis har de advarsler mod en indeksering af ølafgifterne, som bryggerierne har fremført, gjort et vist indtryk. Betydelige prisforhøjelser på forud velannoncerede tidspunkter vil selvsagt medføre store hamstringsbølger efterfulgt af meget lille salg, og det kan ikke afvises, at så betydelige svingninger vil skabe vanskeligheder for de mindre bryggerier. Det er naturligvis vanskeligt at afgøre, hvor store disse vanskeligheder vil blive, men vi tør ikke helt sidde advarslerne overhørig.

Om selve afgiftsforslagene skal jeg sige, at vi vil stemme for spiritusafgiften, vinafgiften og chokoladeafgiften ved tredjebehandlingen. Vi vil redegøre for vores stilling til afgiftsforhøjelserne på øl, tobak og konsum-is ved tredjebehandlingen.

Hvad angår energiforslagene, vil vi stemme for afgifterne på kul og på el, mens vi vil redegøre for vores stilling til de øvrige forslag ligeledes ved tredjebehandlingen.

Afgiften på buskørsel vil vi også stemme for ved tredjebehandlingen. Hvad angår de øvrige forslag, vil fru Marianne Bentsen-Pedersen redegøre for vores stilling.

Afslutningsvis skal jeg sige, at vi naturligvis er opmærksom på, at bortfaldet af indekseringen samt de eventuelle andre begrænsninger, der måtte ske i pakken, vil medføre et mindre provenu end forudsat af regeringen. Størstedelen af det provenutab vedrører imidlertid 1983, og vi er villige til at tage spørgsmålet op igen og gennemføre de afgiftsforhøjelser, der måtte være nødvendige til efteråret. Til den tid vil vi vide, hvordan det ligger med den del af finansieringen, der vedrører beskatning af hidtil skattefrie institutioner, ligesom vi vil have et bedre overblik over, i hvilket omfang martspakken er blevet brugt, og dermed hvor meget den egentlig koster, og hvor mange arbejdspladser den har skabt.

Kalnæs (SF):

[Kalnæs]

Jeg skal sige noget om energiafgifterne. Det er lovforslag nr. L 210 – L 214 samt lovforslag nr. L 200, som har med tilbagebetaling af kulafgiften at gøre.

Det er grundlæggende for SF, at vi gerne vil spare på ressourcerne og gerne vil sikre, at der er et godt miljø, og begge dele hænger en hel del sammen med energiforbruget. Energiressourcerne er nogle af vore vigtigste ressourcer, og næsten den største forurening, som vi har, skyldes vores energiforbrug.

I en sådan styring af energiforbruget og bevaring af miljøet indgår energiafgifter som et væsentligt led. Vi mener ikke, det kan stå alene, men vi mener også, det kan være vanskeligt at undvære energiafgifter i den forbindelse.

Derfor er der efter vores mening meget, der taler for, at det kan være rimeligt at gennemføre en forøgelse af energiafgifterne, når vi ser på det rent energipolitisk. Når man gennemfører afgifter, så inddrager man nogle penge, og det giver gennemgående arbejdsløshed, men vi tror, der er en noget anden virkning i tilfældet med energiafgifter, idet det utvivlsomt vil igangsætte en hel del arbejder, nemlig i form af isolering og andre energibesparende foranstaltninger, i kraft af at folk går i gang med at installere vedvarende energianlæg, og i kraft af at der bliver satset på den kollektive trafik. Vi tror altså ikke, at disse afgifter isoleret vil bidrage til at nedsætte beskæftigelsen eller forøge arbejdsløsheden.

Men ud over det er der altså sociale virkninger af disse energiafgifter, og det gør os betænkelige ved at acceptere nogle af dem. Det er imidlertid noget, vi gerne vil diskutere videre for at se, hvordan vi kan klare de problemer.

Vi stemmer for ministerens ændringsforslag i forbindelse med alle energiafgifterne, og vi stemmer imod fremskridtspartiets ændringsforslag, dog med en enkelt undtagelse, og det er spørgsmålet om indeksering af elafgiften. Vi stemmer for, at indekseringen af elafgiften bliver fjernet fra lovforslaget om elafgiften.

Ved tredjebehandlingen vil vi stemme for en forhøjelse af elafgiften. Vi mener, det er en meget vigtig ting at holde elforbruget så lavt som muligt. Vi vil også stemme for kulafgiften. Vi mener, at kul er et af de store problemer i bevarelse af vores miljø, og vi

mener også, det er en urimelig ting, at der er en høj afgift på olie, som i forvejen er dyr, og slet ingen afgift på kul, som er billig. Derfor er der også en fordelingsmæssig rimelighed i at lægge en vis afgift på kul.

Hvad angår olie, benzin og gas, vil vi redegøre for vores stilling til disse lovforslag ved tredje behandling. Vi vil gerne forhandle videre om disse forslag, og derfor vil vi gerne have de tre lovforslag nr. L 210, L 211 og L 213 tilbage til fornyet udvalgsbehandling, og vi vil også gerne have forslaget om elafgift tilbage til fornyet udvalgsbehandling.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg skal så redegøre for vores stilling til den sidste del af afgiftsforslagene, som jeg tager fra en ende af.

Sukkerafgiften vil vi gerne støtte. Vi ville også gerne have haft industrien ind under beskatningen, det ville have givet mellem en halv og en hel milliard kroner, og vi synes, det er lidt af en skam, at vi er nødt til at droppe den – men der er åbenbart så mange tekniske problemer i den, at det har været nødvendigt. Det har vist i øvrigt været forsøgt før at få industrien ind under beskatningen, så det kan åbenbart ikke lade sig gøre.

Der er ikke nogen ændringsforslag, jeg vil kommentere, for der er ikke rigtig noget indhold i de ændringsforslag, der er stillet.

Hvad angår detailsalgspakningerne, vil vi også sige ja til afgiften. Vi mener, at man anvender for store ressourcer, og i nogle tilfælde anvender man dem for at snyde forbrugeren, så varen kan se ud af mere både med hensyn til indhold og kvalitet.

Vi forstår ikke rigtig fremskridtspartiets ændringsforslag om, at afgiften ikke skal lægges på plastprodukter. Vi mener, der anvendes utrolig meget på plastemballage, og vi synes, der findes utrolig meget affald fra denne produktion. Her er heller ikke nogen ændringsforslag, jeg vil kommentere.

Også lystbådeafgiften vil vi sige ja til. Lystbåde har højest forskelligt prisniveau, og det mener vi er tilgodeset derved, at det er en procentuel afgift, så at det specielt skulle være pensionisterne og de unge sportsudøvere, der skulle komme i klemme, har vi noget svært ved at se, da det som regel også er dem, der har de billige både, og hvis det ikke

[Marianne Bentsen Pedersen]

er tilfældet, er det, fordi de har en temmelig høj indkomst.

Afgifterne på glødelamper og videobånd, videooptagere og hagpatroner vil vi også gerne sige ja til. Vi er glade for, at apparaterne er kommet med ind under afgifterne, og vi er også godt tilfredse med, at der er kommet en yderligere forhøjelse på båndene. Der er stillet et ændringsforslag, der går ud på, at hagpatronerne skal fjernes fra forslaget. Det er vi ikke så glade for, og det er ikke så meget af provenumæssige som af miljømæssige grunde, fordi vi mener, at der sker en meget stor blyforurening på grund af de hagl, der skydes af. Men vi håber, at vi, hvis ændringsforslaget bliver vedtaget, kan klare det ad miljømæssig vej med miljøministeren.

Så er der den nedsatte registreringsafgift, og den vil vi klart afvise. Vi mener, det er en gammel indrømmelse til CD, og at den ikke burde have været med i denne omgang.

Hvad angår bekæmpelsesmidlerne, vil vi også sige ja, og det er ikke så meget af provenumæssige grunde som af miljømæssige grunde. Vi mener, der bliver brugt for mange, og at de bliver brugt i for vid udstrækning og med for lidt omtanke, og derfor vil vi gerne have, at det bliver så dyrt, at man tænker sig om en ekstra gang, før man bruger disse giftstoffer.

Glistrup (FP):

Jeg overrasker næppe nogen, når jeg siger, at fremskridtspartiet er en stærk modstander af forøgelse af skatteplyndringen i Danmark, og at vores udgangspunkt, når man beder os om at stemme for forhøjelser af skatter, derfor er, at vi siger nej, medmindre man har meget, meget stærke grunde. Sådanne foreligger ikke i dette tilfælde, og derfor vil vores afstemninger ved tredjebehandlingen stort set blive en lang række nej'er. Vi skal ikke benægte, at afgiftsministeren har fundet frem til områder, der måske kunne tænkes at bære en øget skattebelastning som led i den sanering, som den danske økonomi jo trænger meget, meget hårdt til, men ethvert skatte- og afgiftsspørgsmål må altid ses i perspektiv af den udgiftspolitik, der føres, og så længe man ikke fra folketingsflertallet, altså regeringens, side har det mindste styr på udgiftspolitikken, må vi holde krudtet tørt og lade være med nu ganske planløst og uden nogen

som helst fornuft at påføre befolkningen de lidelser og ulemper, mere arbejdsløshed, og hvad der ellers altid vil være forbundet med en hvilken som helst skatteforhøjelse.

Henved halvdelen af pakken – bevares en lille halvdel – vedrører energiproblemerne, og dér er det jo heller ikke nogen hemmelighed, at vi er enormt uenige i regeringens energipolitik, og det afspejler sig også i, at vi heller ikke kan gå med til, at man nu skal forhøje energiafgifterne. Hvad angår det forslag, der tæller mest i kroner, nemlig benzinafgiftsforhøjelsen, mener vi, det er en fundamental fejl at ramme alle dem, der er nødt til at bruge benzin, ved yderligere at pålægge dem afgift. Det er aldeles vanvittigt, at denne regering forhøjer energiafgifterne, hvad enten det er benzin eller andet, når de internationale energipriser stiger for, som man siger, at motivere befolkningen til at spare yderligere. Så kommer man som i juni 1979 og giver den et ordentligt gok oven i nødden ved at forhøje både benzinafgifter, olieafgifter, elafgifter, og hvad der nu ellers er, for så, når energipriserne er ved at falde, at sige: nu kan man virkelig for at holde en tilstrækkelig høj energipris bruge en forhøjelse, for den mærkes jo ikke, den kompenseres til en vis grad at det grundlæggende prisfald. Denne trækken frem en begrundelse for bestandig at forhøje afgifterne, hvad enten prisudviklingen er den ene eller den anden, er så diametralt modsat fremskridtspartiets opfattelse. Vi mener, det er så vigtigt for et land, der skal leve af sin produktionssektor, at energien, hvad enten det er til opvarmning, til transport, eller hvad man nu ellers kan bruge energi til, er så billig som muligt, at vi afgjort er modstandere af, at man har nogen som helst energiafgifter i det omfang, som regeringen nu vil prøve at få gennemført.

Når vores holdning til de to grundlæggende områder: det udgiftspolitiske og det energipolitiske, er så afvisende over for den førte politik, siger det sig selv, at vi bestemt heller ikke er tilhængere af, at man indsætter indeksklausulerne, således at man kan få disse afgifter til faktisk at stige år for år. Hr. Bakholt begrundede det med, at man ellers skulle komme rendende til folketinget hvert år for at få ændret afgiftslovene. Ja men man kunne f.eks. finde på at føre en politik, der gjorde, at man ikke behøvede at forhøje afgifterne, nemlig ved at gennemføre offentlige

[Glistrup]

besparelser i stedet for, således at afgifternes relative tyngde falddt, for de er jo i forvejen blevet alt for store, efterhånden som der måtte indtræde prisstigninger.

Derfor må vi på baggrund af den helhed, dette her skal indgå i, fastholde forslagene om, at vi vil ikke give regeringen de blankochecks, som regeringen ønsker til bare at kunne få automatiske forhøjelser. Vi er meget enige i, hvad der er sagt f.eks. fra SFs og det konservative folkepartis side om dette spørgsmål. Det er faktisk væsentligt, at man ikke nu bevilger regeringen denne indeksering. Vi vil påpege, at der her er tale om en helt anden indekseringsmekanisme end den, som vi f.eks. i godt samarbejde med det radikale venstre i 1974 fik gennemført på bundfradrag og grænser i indkomstskatteudskrivningen. Her er tale om, at man skjult for folket inget vil øge skattetrykket og skattesatserne, og det er altså noget, som vi ikke er indstillet på at gå med til.

Ligesom hr. Ivar Hansen har vi også i fremskridtspartiet været nok så forfærdede over det, der er blevet oplyst for os fra de mange deputationer, som jo viser, at skatteministeriet også på dette område lever sin tilværelse fjernt fra, hvordan udviklingen foregår rundt omkring i Danmark i øjeblikket. Vi ser f.eks., for nu at tage et par fynske virksomheder, hvordan man med dette kæmpemæssige økehug faktisk fra den ene dag til den anden vil henrette en god arbejdsplads i Assens på grund af tobaksafgiftsværringen, og hvordan en emballagevirksomhed i Ringe nu antagelig skal gå fallit i løbet af en dag eller to som følge af en klunget måde at udforme tingene på uden nogen særlig interesse fra statens side, bare for at embedsmændene skal kunne følge en straight line. Man kunne i det mindste forlange af en regering, at den tog et rimeligt hensyn til, at man ikke udformede bestemmelserne så klunget, som man gør her.

For så vidt angår de steder, hvor man helt eller delvis vil til at lave nye afgifter som videoområdet og omlægning af lystbådeafgiften, er der meget, der peger i retning af, at man slet ikke har grund under fødderne, slet ikke kan overskue, hvordan man i virkeligheden kommer til at gribe ind i hele forløbet. Derfor er der al mulig grund til at mane til forsigtighed og lade være med på dette forjaskede grundlag at få gennemført de til dels

nye afgifter, som man vil have ind på disse områder.

Men mens det altså er meget let at finde de mørke pletter i de regeringsforslag, som vi behandler her – det er faktisk næsten sort alt sammen – skal der lidt mere opfindsomhed til for at finde de lyse punkter, og jeg tror, jeg så nogenlunde gør det udtømmende, når jeg siger, at vi vil stemme for det teknisk selvfølgelig L 200 og for, at man får indført bedre forhold på bilområdet ved gennemførelsen af L 215 og L 37. Og endelig som det fjerde og sikkert sidste positive træk, der overhovedet er ved hele den pakke, vi nu har til behandling her, har vi set, at skatteministeren er enig med os i, at når man nu skal til at påføre turistbuserhvervet denne diskrimination sammenlignet med anden offentlig trafik, skal man i hvert tilfælde sørge for, at de nuværende busejere får en momsrefusion svarende til værdien af den bilpark, som de har, og jeg håber bestemt ikke, at man, hvis man får gennemført lovforslag nr. L 218, på nogen måde fra administrationens side, hvad enten vi har den ene eller den anden minister, når det skal føres ud i livet, løber fra det klare tilsagn om, at der gives en momsrefusion til de busser, der allerede kører, og som altså nu skal til at være bærere af en momspligtig omsætning.

Et kapitel for sig er ikrafttrædelsesdatoerne. I gamle dage var det jo god latin, at man sagde, at når der kommer afgiftsforslag, skal de komme hurtigt, de skal gennemføres i løbet af en weekend, for man skal ikke risikere, at folk hamstrer.

Nu har man efterhånden lært, at alle kun er interesseret i, at man hamstrer, for går man hen og køber 5 flasker snaps, ja, så får man dem drukket noget hurtigere, end man ellers ville gøre det, så ministeren får mere ind i afgift, og derfor har man opgivet den holdning. Men hvorfor skal man så være så hensynsløs over for erhvervslivet, som man faktisk er ved at kræve disse meget, meget snarlige ikrafttrædelsesdatoer, i de fleste tilfælde en uges tid fra lovforslagets endelige vedtagelse? Hvorfor kan man f.eks. ikke gøre noget så praktisk som at sørge for, at det i hvert fald bliver en kvartalsdato, når en sådan kommer 14 dage senere, nemlig den 1. juli, i stedet for at alle de mange titusinder af danske virksomheder skal til at lave opgørelser både pr. 15. juni og pr. 1. juli? Det er en

[Glistrup]

hån, en urimelighed, som ikke kan begrundes i nogen som helst fornuftige betragtninger, hvis man ikke bare lige sad i bureaukraternes elfenbenstårn og lavede det.

Og helt forrykt virker det f.eks. for sådan noget som vores iskiosket, som vi alle kender ude i sommerlandet. De er i de sidste 3-4 uger blevet forsynet med iskort, hvorpå der står, at en Goliatpind koster 4 kr. 50 øre og en Eskimo 5 kr. 50 øre, eller hvad de nu koster. I alle disse 20.000 små isboder og lignende steder skal man nu hu hej vilde dyr inden den 15. juni have lavet det hele om, i stedet for at man dog kunne se så stort på det, at man sagde: det er en sæsoning, og i løbet af nogle måneder er alligevel de iskort, der hænger rundt omkring i landet, forældet; lad os derfor vente med at forhøje denne konsumisafgift til den 1. oktober. Det kunne dog ikke vælte statskassen, at man vedtog det ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet herom.

I det hele taget vil jeg opfordre til, at tingets partier, når vi nu har en så stivnakket skatteminister, overvejer at mande sig op til at stemme for de ændringsforslag, fremskridtspartiet har stillet vedrørende de forskellige ikrafttrædelsesdatoer, så det bliver nogenlunde manerligt og vi finder de rigtige ikrafttrædelsestidspunkter. Når f.eks. Assurandør-Societetet kommer og siger, at det skal have 2 måneder til at klare det EDB-tekniske osv. med hensyn til lystfartøjspolicerne, hvorfor i alverden skal man så absolut påføre dem en opgave, som efter alt at dømme er uløselig?

Hermed er jeg inde på at tage principiel afstand fra det, som hr. Ivar Hansen sagde. Han erklærede sig med de rene hænder politik og sagde, at venstre ikke har lod eller del i denne afgiftspakke, og derfor vil venstre ikke have noget som helst at gøre med ændringsforslag til den. I fremskridtspartiet er vi fundamentalt uenige med hr. Ivar Hansen i denne holdning. Det må påhvile os alle 179 medlemmer herinde håndværksmæssigt og teknisk at få gjort forslagene så gode som muligt, hvad enten man så påtænker at stemme ja eller nej ved tredjebehandlingen. Når man støder på urimeligheder som dem, jeg her har nævnt i forbindelse med ikrafttrædelsestidspunkterne og indekseringen, eller hvor der nu kan være tale om, så må vi alle 179 medlemmer have en solidarisk pligt til at sø-

ge at rette stil og korrigere den minister, som simpelt hen bare ikke vil tage hensyn til, hvordan forholdene afspejler sig rundt omkring i landets virksomheder, og så må vi se at få gennemført ændringsforslagene.

Jeg er da godt klar over, at hr. Ivar Hansens betragtninger i så henseende var i overensstemmelse med, hvad der var tradition i dette folketing før december 1973. Det fik vi jo en belæring om fra arbejdsministeren under formiddagens debat. Men det var bare en dårlig tradition, og det er jo et af de hundredvis af områder, hvor fremskridtspartiet har gjort folketings og folketingets arbejde væsentlig bedre, end det var i den dekadente, gammeldags tid, hvor man simpelt hen bare i fornem fornærmethed, når man ikke kunne være med til at få ført forslag igennem, kom med den betragtning, at så ville man ikke røre ved dem med en ildtang, så ville man ikke være med til at gøre tingene bedre, men det er jo trods alt det, vi sidder her for. Kan vi nå det samlede mål, nemlig en sænkning af skattetrykket i al almindelighed, bl.a. ved en begrænsning af den offentlige sektor, er det godt og lykkeligt, og så skal vi så afgjort gå ind for det, men kan vi ikke nå det helt store kæmpefremskridt, gør vi trods alt, hvert evig eneste sted vi får fjernet eller ændret en eller anden urimelighed, livet lidt lettere at leve for måske 500, måske 5.000 mennesker rundt omkring i landet, og så må vi virkelig ikke være for fine og fornemme til at ville gå ind for det.

Men alt taget i betragtning trækker de 17 ud af de 20 forslag Danmark i den forkerte retning, de gør Danmark til et dårligere land at leve i, og derfor vil disse 17 ud af de 20 forslag på fredag blive mødt med nejstemmer fra fremskridtspartiets side.

Bollmann (CD):

Vi er i den specielle situation her ved behandlingen af afgiftspakken, at alle ved egentlig, hvem der stemmer imod denne afgiftspakke, men der er ingen rigtig, der ved, hvem der stemmer for. Jeg tror ikke, man har oplevet en sådan situation gennem en række år, men netop denne situation, som er helt ny, sammen med den debat, som vi har hørt her i formiddags, er jo med til at gøre billedet af den politiske situation betydelig mere uklart, end det var i forvejen, og der er

[Bollmann]

i hvert fald ingen, der har nogen rimelig mulighed for at bedømme, hvordan denne uge vil ende. Vi har jo i udvalget haft en dybtgående debat, vi har haft besøg af en lang række deputationer og repræsentanter for de organisationer, der har mest interesse i, og som bliver mest ramt af denne afgiftspakke. Nogle af disse deputationer har haft en ret stor succes med hensyn til de synspunkter, der er fremført – det kan man se af de ændringsforslag, der er kommet fra regeringens side – mens andre synspunkter er affejtet fra ministerens side med en bemærkning om, at henvendelsen ikke giver anledning til nogen kommentar, og det er jo et svar, vi kender fra andre behandlinger af tilsvarende afgiftspakker.

Jeg vil gerne sige til hr. Bakholt, som var socialdemokratiets ordfører, at jeg troede, han også havde fulgt forhandlingerne forud for og behandlingen af afgiftslovene i efteråret, altså de afgiftslove, som ikke blev gennemført. Jeg synes, det er urimeligt, at han åler CD for, at vi ikke i dag kan stemme for disse afgiftslove.

For det første drejer det sig om en væsentlig anden situation, hvor CD ikke har haft nogen som helst indflydelse på, hvordan regeringen har udskrevet regningen, og derfor er der ingen, der kan forlange, at vi skal være med til at betale regningen.

For det andet mener jeg, at de største kritikere i efteråret af de forslag, vi dengang behandlede, var LO. LO påviste, hvilke beskæftigelsesmæssige konsekvenser denne pakke ville få, og med den fordobling af afgiftsbelastningen, som disse forslag medfører, er der ingen tvivl om, at virkningerne vil blive væsentlig større. Endelig burde hr. Bakholt også vide, at CD selv den 12. november 1981, da statsministeren udskrev valget, før vi overhovedet nåede til afstemningen, var parat til at stemme for den aftale, vi havde indgået.

Jeg skal så sige, at energiafgifterne vil blive kommenteret af min kollega hr. Emmert Andersen, mens jeg vil knytte nogle få kommentarer til de øvrige forslag.

Jeg vil først sige, at det er fantastisk med den opfindsomhed, ministeren her har udvist. Vi oplever, at vi skal have afgift på engangsservice, på videobånd, på haglpatroner – det er dog nu trukket ved et ændringsforslag – og på ukrudtsbekæmpelsesmidler. Man har

tidligere, når man har diskuteret afgiftspakker, talt om dobbeltbeskatning og dobbeltbelastning. Jeg skal lade være med at komme ind på, hvordan man kunne vise eksempler på det i forbindelse med disse ting, men det er fantastisk, at vi skal opleve den slags ting.

Jeg vil også gerne sige til fru Marianne Bentsen-Pedersen, at afgift på videobåndoptagere ikke er noget nyt, de har hele tiden været afgiftsbelagt.

Med hensyn til indeksreguleringen af gifter vil jeg sige, at det er jo rigtigt, at vi havde diskussionen om den i efteråret. Det er også rigtigt, at CD var modstander af den – det tror jeg også skatte- og afgiftsministeren husker – og at det hele var ved at falde på gulvet, men at vi i forbindelse med den situation, vi var i, accepterede den. Som jeg sagde før, mener jeg imidlertid, det er dokumenteret fra LOs side, at det er noget af det farligste, så vi er tilfredse med, at vi i hvert fald denne gang har mulighed for at stemme imod.

Må jeg så sige med hensyn til afgift på buskørsel, at der sker her en udvidelse af momsen, som man egentlig ikke har haft lejlighed til at diskutere helt igennem. Dette er kørt igennem som enhver anden punktafgift, og jeg kan også konstatere, at det i hvert fald ikke er krævet i 6. momsdirektiv. Vi havde for nogle år siden, da den nuværende skatte- og afgiftsminister ikke var med, en diskussion om, hvordan vi skulle forholde os til 6. momsdirektiv, men der er i hvert tilfælde ingen, der har pålagt os at lægge moms på passagertransport. Jeg vil også sige, at de svar, vi har fået med hensyn til momsrefusionen, og som fremgår af betænkningen, viser, at der vil blive meget, meget store administrative og meget store provenumæssige problemer i den forbindelse.

Af en eller anden grund har man ønsket at straffe sporten, og det har man prøvet på gennem afgiften på lystbåde. Andre har været inde på det med hensyn til bustransport af idrætsfolk. Haglpatronerne har jeg omtalt før; her har man trukket forslaget, men det er et tegn på, at sporten heller ikke kan gå fri. Det er uforståeligt for os, at man, når man gennem tipsmidler og på andre måder støtter idrættens, så piller nogle enkelte idrætsgrene ud og siger: de skal straffes.

Så er jeg selvfølgelig også nødt til at sige tak til det flertal i skatte- og afgiftsudvalget,

[Bollmann]

der vil støtte CDs ændringsforslag både om afskrivningsreglerne og i og for sig også om registreringsafgiften; skatteministeren har jo genfremsat forslag herom i ændret udgave. Vi er glade for, at det er lykkedes at få disse ting igennem, selv om skatteministeren har været lidt smålig med hensyn til de beløbsgrænser, der nu er foreslået i registreringsafgiftsloven.

Jeg vil også sige med hensyn til afskrivningsreglerne, at vi må selvfølgelig sige tak til det radikale venstre, som vil stemme for forslaget, men som alligevel har følt, at der skulle ske en nedsættelse, så CD i hvert tilfælde ikke fik fuld tilslutning til det forslag, vi stillede.

Vi må i dette øjeblik konstatere, at vi ikke ved ret meget om, hvordan disse forslags videre skæbne vil blive; derfor må vi også afvise at tage endelig stilling i dag til de forskellige ændringsforslag. Der er ingen, der har spurgt os om, hvordan disse afgiftsforslag skal udformes, og derfor må vi vente til tredjebehandlingen med at tage endelig stilling. Men der er da ingen tvivl om, at bortset fra de to forslag, som jeg omtalte, og som vedrører registreringsafgift og afskrivningsregler, vil vi stemme imod.

Så vil jeg til sidst sige, at hvis disse punktafgifter ikke vedtages, er det anden gang, en punktafgiftspakke ikke kan vedtages her i folketinget. Hvis der sker et eller andet, der gør, at afgifterne ikke bliver vedtaget ved tredjebehandling, er det anden gang, vi oplever det inden for et halvt år eller i hvert fald inden for et år, og det passer egentlig CD udmærket, for punktafgifter er ikke vores livret. Vi mener, punktafgifter er misundelsesafgifter, og skulle de falde, skal vi i hvert fald græde tørre tårer over det.

Emmert Andersen (CD):

I regeringens sortiment af afgifter er der også en række energiafgifter. Der er bl.a. foreslået en benzinafgift, hvorved vi endnu en gang rammer privatbilismen, selv om det klart er påvist, at det at køre bil samfundsmæssigt kun koster det halve af, hvad det koster at køre med offentlige transportmidler. Det er klart påvist, at en forhøjet benzinafgift vil betyde en nedgang i omsætningen for oliebranchen og dermed en nedgang i beskæftigelsen.

Det er jo helt genialt, at vi nu har fået forslag om nye afgifter for at skabe nye job, men i stedet får man forøget arbejdsløshed. Forstå det, hvo som kan!

Olieafgifterne skal jo også have et hak opad. Her rammer vi først og fremmest parcelhusejerne, som længe har stønnet under åget af byrderne ved de meget høje oliepriser. Elafgifterne er den eneste af energiafgifterne, der skal pristalsreguleres, og hvorfor skal de nu det? Hvorfor er det de eneste, der skal pristalsreguleres, og hvorfor skal de i det hele taget pristalsreguleres? El er jo dyr nok i forvejen, og det er helt urimeligt at pristalsregulere disse afgifter.

Gasafgiften, som også er foreslået, har en klart social slagside og vil i udstrakt grad betyde, at pensionister vil få endnu sværere ved at betale for deres gas og varme. Er det en ny form for socialdemokratisk socialpolitik?

De værste af afgifterne er dog kulafgifterne, der totalt bryder med regeringens hidtidige energipolitik. For, tror jeg, kun en måned siden fortalte energiministeren, at han ønskede en variabel olieafgift under indtryk af, at oliepriserne nok ville falde. Dengang betød det enormt meget, sagde han, at opretholde oliepriserne på det høje stade, således at man kunne bibeholde det gode, overgangen fra olie til kul var på fjernvarmeværker, kraftvarmeværker og i industrien.

Nu har vi fået kulafgiften som forslag, og så siger energiministeren: ja men det betyder ikke noget, for der er alligevel så stor forskel mellem olieprisen og kulprisen. Hvor er troværdigheden henne i dette? For en måned siden var det helt afgørende, at vi fik disse afgifter på olien sat op, således at man kunne bibeholde afstanden. Nu får vi kulafgifterne, og nu har det ingen betydning.

Den samme opfattelse har de forskellige eksperter, som har skoene på: fjernvarmeværkerne, elværkerne, kraftvarmeværkerne, ikke. De siger nemlig samstemmende, at hvis disse kulafgifter bliver gennemført, vil det betyde, at overgangen fra olie til kul vil gå i stå, men det er nok også den egentlige mening, når det kommer til stykket, fordi der ved er der skabt basis for energiministerens naturgasprojekt. Det er jo således, at ca. 70 pct. af de steder, hvor der skal naturgas ind, er der disse fjernvarmeværker og kraftvarmeværker, og hvis de ikke går over til en anden

[Emmert Andersen]

energiform end den olie, de har i dag, ser energiministerens regnestykke rigtigt ud. Hvis kulafgifterne betyder, at vi skal skabe basis for naturgassen, er den samfundsøkonomisk helt gal.

Det har åbenbart gjort indtryk på skatteministeren, at der er kommet en så kraftig henvendelse fra de forskellige elværker, fjernvarmeværker osv., idet han er kommet med ændringsforslag om nedsættelse af kulafgiften med 50 pct. Det er bare ikke nok. Vi skal ikke have nogen kulafgift, fordi det, det drejer sig om, er at få erstattet olien med kul, og den udvikling skal vi forstærke; det er også anbefalet af Det Internationale Energi Agentur, som meget kraftigt har advaret imod, at man belægger kul med afgift.

Regeringen har virkelig vist stor opfindsomhed med disse energiafgifter. De betyder arbejdsløshed, de betyder forringelse af valutabalancen, og de betyder uheldige sociale tilstande. Det kan vel ikke komme bag på nogen, at CD tager meget kraftigt afstand fra disse energiafgifter, også med de stillede ændringsforslag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Der blev sagt af en af de foregående ordførere, at det er meget sjældent, vi fører en debat her i folketinget, hvor de forskellige partiers stillingtagen i den grad er tvivlsom. Jeg gør opmærksom på, at vi allerede i betænkningsafgivelserne har røbet den radikale stilling til de fleste forslag, og for at der efter denne diskussion ingen tvivl skal være hos nogen, skal jeg gennemgå dem.

Det radikale venstre anbefaler, at vi gennemfører lovforslag nr. L 200, L 201, L 202, L 203, L 204, L 205, L 206, L 207, L 208, L 209, L 210, L 212 og L 213 med vore ændringsforslag og drøftelse af, om vi har ramt rigtigt med autogassen, lovforslag nr. L 214, under forudsætning af at regeringen erklærer sig parat til at støtte miljøforanstaltninger med hensyn til den forurening, der stammer fra de kulfyrede værkers røg, lovforslag nr. L 215, L 216, L 217, L 218, L 219 og L 37 under forudsætning af, at vore ændringsforslag bliver vedtaget.

Tilbage står spørgsmålet om lovforslag nr. L 211, afgift på visse olieprodukter. Vi kan ikke støtte forslaget i den form, hvori det foreligger. Vi må fremhæve, at fyringsolie

efter vor opfattelse ikke kan bære en afgift nu. Forudsætningen, som den er formuleret fra energiministerens side, om faldende priser på fyringsolie er ikke opfyldt, og dollarpriisen ser i øjeblikket ud til at være inde i en ny stigning. Forudsætningerne er ikke til stede.

Jeg håber, at der herefter ikke er nogen diskussion om, hvor vi står.

Jeg vil gerne sige nogle ord om indekseringen. Efter vores opfattelse er det absurd, at dette folketing ikke gennemfører indeksering især af giftskatterne i betragtning af, at gennem afgifterne fører vi vor alkoholpolitik og vores politik med hensyn til tobak. Der kan ikke for nogen i dette folketing være tvivl om, at spiritus er sundhedsfarligt, indtaget i den mængde, hvori en del af befolkningen forbruger spiritus. Jeg kan pege på Jyllands-Posten for den 26. januar i år, hvori det siges, at gravide ikke skal gå i seng med snapsen, Politikens artikler fra december og januar sidste år og i år om den skade, der sker på menneskers sundhedstilstand i almindelighed, nyre, hjerne osv., og Aktuelt's artikel i søndags, som påpegede, at der i hver fjerde trafikulykke her i sommer vil være spiritus indblandet. Hvis man ikke kan godtage det, vil jeg bede om, at man dog gør sig den ulejlighed at læse Grete Povlsens bog »Druk«, hvori hun beskriver nedbrydningen af et absolut værdifuldt menneske gennem indtagning af en daglig for stor dosis spiritus. Jeg kan henvise til den undersøgelse, der er foretaget over, hvordan spiritusskader påvirker sundhedstilstanden. Den er foretaget i 1976, og den nåede til den konklusion, at man måtte regne med, at cirka halvdelen af det, der kom ind ved spiritusafgift, måtte bruges til at reparere skaderne efter spiritus. Skulle vi komme i den lykkelige situation, at vi kunne se, at provenuet for spiritus- og tobaksafgifter – tobakken har jo sin egen skadelige indvirkning på sundhedstilstanden, det kan vel ikke være skjult for nogen, at cigaretrygere ikke mindst har større risiko for at få kræft – falder, er det, fordi forbruget falder; derved ville udgifterne til at reparere sundhedsskaderne falde, og vi ville alligevel få et overskud til at gennemføre det, vi vil, nemlig sætte de unge i gang.

En af de ting, som de foregående ordførere specielt har hæftet sig ved, er indekseringen. Med hr. Glistrups ord: skjult for folke-

[Bernhard Baunsgaard]

ting – og vi kan vel føje befolkning til – vil man gennemføre indeksering og dermed forhøjelse af afgifterne. Det vil blive bekendtgjort, hver eneste gang der sker en forhøjelse af spiritusafgifterne, ved avertering. Det bliver bestemt ikke skjult hverken for folketing eller befolkning. Folketinget kan på ethvert tidspunkt gribe ind i en indeksering. Tænk blot på de forringelser, folketingets flertal har gennemført over for personfradragreguleringen, i reguleringen af niveauerne på personbeskatningen, i reguleringen af indkomsterne for medhjælpende ægtefælle og grænsen for rentenedslag for pensionister for blot at nævne nogle tilfælde. Dette er uden hold i virkeligheden, når man forsøger at lægge indeksering af giftskatter for had ved at henvise til, at folketinget sætter sig uden for beslutningsprocessen, og naturligvis er det helt ved siden af, når man siger, det sker skjult.

Så påstår man, at hvis vi gennemfører indekseringen, vil man på forhånd vide, hvornår man skal hamstre. Jeg gad vide, hvem der vil hamstre en øl, når det drejer sig om en forhøjelse på 3–4 øre pr. dyrtidsportion; dem kunne jeg godt lide at se. De måtte i hvert fald ikke være helt rigtigt skruet sammen, men det er jo desværre også tilfældet for mange af dem, der har et for stort forbrug af øl, og det bør vi hjælpe dem med at bekæmpe.

Jeg kan kun sige, at ud over de forslag, der efter min mening bør i udvalget til fornyet behandling, mener jeg, det er afgjort nødvendigt for lovforslag nr. L 211 ud over dem, der allerede er nævnt af andre.

Med dette skal jeg så anbefale, at folketinget nu tager sig sammen til at få gennemført den helt nødvendige regulering af afgifterne. Man kan ikke for alvor tro i dette folketing, at det vil være nødvendigt at gennemføre en forbedring for ungdommen og blot nogenlunde bevare velfærdsstaten og så ikke ville betale for det.

Wilhelm (VS):

En stor del af ændringsforslagene, som er gengangere, repræsenterer en generel tendens. Om dem vil jeg godt først sige, at vi vil støtte de ændringsforslag, der går ud på at fjerne indekseringen af afgiftssatserne. Vi vil også støtte alle de ændringsforslag, som indebærer en udsættelse af ikrafttræden af dis-

se forskellige afgiftsforhøjelser eller afgiftsfornyelser. Det gælder også de i vores øjne fornuftige sæsonudsættelser, som fremskridtspartiet har foreslået et par stykker af.

Om de mere enkeltstående ændringsforslag skal jeg sige, at vi vil modsætte os den omlægning og forøgelse – for det er det jo også – med 50 mill. kr., som samtidig sker, når det drejer sig om videomaskinerne efter lovforslag nr. L 208. Vi synes i øvrigt, at det er noget selvmødende, at ministeren nu vil til at indekserregulere alle punktafgifter, og så har man her på videomaskinerne en i realiteten indekserreguleret afgift, som man ændrer til en kroneafgift uden samtidig at gøre noget ved en automatisk regulering på det punkt. Men det er selvfølgelig ikke vores problem, når vi i øvrigt vender os imod selve den ændring, der sker. Vi vil også modsætte os, at man fjerner den afgift, der ellers var foreslået for så vidt angår blyhaglens; det er ligeledes i nr. L 208.

Om forslagene som helhed kan jeg stort set henvise til det, vi sagde ved første behandling. Der kunne være enkelte ting i denne afgiftsbuket, som det var værd at tale om. Det gælder f.eks. udvidelse og omlægning af afgiften på haglpatroner, videobånd og videomaskiner, lystbåde, emballage, engangservice og ukrudtsbekæmpelsesmidler. Men dels er det jo småting i sammenhæng med denne pakke, dels må vi spørge os, hvad det er, disse afgifter skal bruges til. De er jo begrundet med martspakken, og denne martspakke består for hovedpartens vedkommende af skattefordele, af nye afskrivningsfiduser og af tilskud, tilskud og tilskud. 30.000 kr.s tilskud i forbindelse med praktikpladser. 70.000 og 80.000 kr.s tilskud i forbindelse med job uden nogen som helst garanti for, at der egentlig er tale om en forøgelse hverken af praktikpladsantallet eller af antallet af job og slet ikke af varige job og nu oven i købet med en endnu mere spoleret jobskabelsordning.

En anden ting, der kunne være værd at diskutere, hvis det havde været i en fornuftig sammenhæng beskæftigelsespolitisk, var energiafgifterne, men ikke i den udgave, skatteministeren har givet forslaget. Jeg kommenterede det ved første behandling og vil gerne gentage, at vi er meget åbne over for en drøftelse af energipolitiske energiafgifter, således som det er lagt ud til debat af energi-

[Wilhelm]

ministeren. Vi mener, at der er meget fornuft i den måde, han har fremlagt de ting på. Men det er der jo ikke tale om her. Der er ikke tale om at bruge energiafgifter energipolitisk. Der er tværtimod tale om at lægge sig i vejen for den energipolitiske anvendelse af afgiftssatserne, som energiministeren ellers har åbnet debatten om, og i den sammenhæng er vi ikke tilhængere af disse meget store forøgelser af energiafgifterne. Regeringen hævder selv, at der er en sammenhæng mellem martspakken og afgiftsbuketten, og det må vi så tage for pålydende, men så må vi sige, at den helhed, som regeringen lægger frem, ikke er nogen acceptabel helhed. Det gælder specielt indekseringen af afgifterne, hvor man for de 5 eller 6 lovforslags vedkommende, hvor man vil indeksere, starter med et årligt merprovenu på 1,6 mia kr., som allerede efter 5 år med bare 10 pct.s indeksering om året er oppe omkring de 9 mia kr. Det er en helt utrolig høj pris. Selv om man gik ind på regeringens lidt mærkelige forudsætninger om, at nu skal der betales for disse forskellige beskæftigelsesplaner, har man ikke nogen som helst garanti for – man har ikke en gang et løst tilsagn fra regeringen – om, at også det merprovenu, der opstår ved indekseringen, og som betyder denne mere end femdobling på 5 år, fordi indeksering jo ikke bare går på afgiftsforøgelsen, men også på det hidtil gældende afgiftsgrundlag, ved bare en moderat indeksering på 10 pct. om året vil gå til det formål, som man hævder skulle have været betalt med denne afgiftsbuket.

Vi er parat til at drøfte – og det er vi når som helst og med hvem som helst – reelle beskæftigelsesforslag, og vi er også parat til at finde dækning for den merudgift, der vil være ved reelle beskæftigelsesforslag i forhold til at lade folk gå arbejdsløse. Det sagde jeg mere detaljeret noget om ved første behandling, så det skal jeg ikke gentage her.

Om specielt indekseringsproblemet vil jeg godt tilføje, specielt efter hr. Bernhard Baunsgaards indlæg, at det lød jo, som om de radikale betragtede afgiftsindekseringen som en slags sundhedspolitik først og fremmest, og dertil må jeg nok sige, at i hvert fald indekseringen af elafgiften er nok vanskelig at bringe ind under en sundhedspolitik. I øvrigt er der mange andre måder end ved indeksering af giftskatterne at drive

sundhedspolitik på, også når det drejer sig om disse gifte, hvis vi nu holder os til udtrykket. Når hr. Bernhard Baunsgaard f.eks. siger, at det har vist sig, at spiritus er indblandet i 25 pct. af trafikulykkerne, er det en sørgelig kendsgerning, som der er al mulig grund til at gøre noget ved, men det er vel en lige så sørgelig kendsgerning, at biler er involveret i betydeligt mere end 25 pct. af trafikulykkerne, og denne afgiftspakke er jo bl.a. karakteriseret ved, at man med radikal hjælp i virkeligheden nedsætter visse af bilafgifterne.

Set under ét betragter vi altså disse forslag som uantagelige, og det vil være bestemmende for vores afstemning ved tredje behandling.

Der er ét forslag, som af en eller anden grund er taget ind i sammenhængen her, nr. L 219, kompensationsforslaget, som vi vil stemme for, hvis det kommer så vidt. Vi synes, det er overmåde beskedent. Vi synes, det er helt utilfredsstillende, og så vidt vi kan læse det, indeholder det jo slet ikke kompensation for de indekseringer, man i øvrigt foretager på andre områder, og som bringer afgiftsprovenuet op på at være den største pakke, der nogen sinde har været forelagt det danske folketing. Men uanset hvor beskedent dette indekseringsforslag er, vil vi stemme for det ved tredje behandling som sagt, hvis det skulle komme så langt.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal gentage, hvad jeg sagde heroppe før: indeksering af gift er et led i sundhedspolitikken. Jeg talte ikke om indekseringen af elafgifterne, men indekseringen af elafgifterne tager vi såmænd gerne med for at få styr på dette afgiftsområde.

Vedrørende hr. Wilhelms bemærkninger om biler vil jeg gerne understrege, at biler kan ikke undværes i et moderne samfund; det kan spiritus meget vel, og specielt når det tages i overdreven grad. Jeg kan i den forbindelse ikke undlade at undre mig over, at SF støtter, at vi skal have indeksering af skattelettelser, men så snart det drejer sig om at kræve de nødvendige penge ind til at drive et velfærdssamfund, står man pludselig af, når der er tale om indeksering.

Arne Bjerregaard (KrF):

[Arne Bjerregaard]

I kristeligt folkeparti har vi intet imod visse punktafgifter, nemlig når afgifterne lægges på varer, som folk kan undvære i det daglige forbrug, og disse afgifter samtidig indgår i en samlet og konstruktiv økonomisk politik. Men vi må klart vende os imod afgifter og nye afgifter på nødvendige forbrugsartikler.

Vi finder det ganske urimeligt, at man nu vil lægge en yderligere afgift på den i forvejen dyre energi. Hvem er det, det går ud over? Det er jo ikke de såkaldt velbærgede, dem, der har de store indkomster; det er de små indkomster, hvor netop energien er en stor procentdel af deres samlede forbrug, fordi lys og varme kan man nu almindeligvis ikke undvære, og jo ældre mennesker bliver, jo mere stillesiddende er de, og jo mere varme kræves. Altså er det på de svageste i samfundet, man prøver at lægge afgifterne. De som har haft de store indtægter, og som har kunnet nyde godt af de tilskud, som vi har givet her, når man selv kunne ofre en del, har vel kunnet isolere, også fordi de har haft de bedste huse, så deres energiforbrug er gået meget ned, og det kunne selvfølgelig være ønskeligt for alle huse. Men de svage, dem med de små indkomster, de ældre har ikke råd til dette, de må betale gildet. Derfor synes jeg, det er en hån over for de små indkomster i samfundet, at man på dette område vil forøge afgiften. Havde det så endda været et rimeligt led, som det også er sagt, i en energipolitik, men ingen kan jo få øje på den energipolitik, der er i disse afgifter. Det er jo ganske håbløst at få øje på, hvad det i grunden er man vil energimæssigt nu.

Derfor, uanset om vi kunne have sympati for visse forslag, må vi sige, at set samlet er det en sådan hån imod de svage i samfundet, at vi har svært ved i det hele taget at forstå, at en socialdemokratisk regering nok en gang vil fremsætte den slags. Vi kan selvfølgelig sige fra kristeligt folkeparti, at man jo også havde den idé, før vi havde det sidste valg; dér fik vi det heldigvis afværget. Nu er der så kommet andre til, som ønsker disse, og det er bemærkelsesværdigt, at det netop er socialistisk folkeparti, som ønsker at tage vare på de svage – det siger de i alt fald – der nu vil straffe dem. Det er da klart, at med en indkomst på 300.000–400.000 kr. betyder energiforbruget intet eller meget lidt, men for dem, der kun har 30.000 kr. til forbrug, hvad mange har, er det selvfølgelig en

stor procentdel. Jeg forstår simpelt hen ikke, at det kan være en politik for SF, ellers har jeg i hvert fald fuldstændig misforstået det, de prøver at fremføre bl.a. heroppefra.

Dette mener vi sådan set er det væsentligste, det mest angribelige område. Så er der andre småting, som jeg synes er mærkværdige, og som nogle har været inde på, f.eks. insektgifte og andet. Hvis det er under 1 kg eller under 1 l, skal der pludselig pålægges en afgift. Hvad er det dog for en miljøpolitik? Der er ikke forbud imod 1 kg pakninger og literflasker på giftområdet, og det er da klart, at alle, der nu skal bruge den slags, de køber dem selvfølgelig kilovis og litervis, så kan de dele med naboen eller sige, at trods alt er det billigt, for de får kvantumsrabat samtidig med. Og hvad så med alle de gifte, som man ville undgå? Ja, når man skal købe så meget, bruger man endnu mere, fordi nu er der jo rigeligt af det, og resterne får lov til at stå. Man får lige den modsatte virkning af det, man ønskede, idet man får spredt flere gifte, og man får en hel masse gifte stående både her og dér til fare for dyr og mennesker. Man skulle gøre nøjagtigt det omvendte og sige, at på de større pakninger skulle vi have afgiften, mens de små var fritaget; så undgik man at ophobe dem forskellige steder i boligerne, og man undgik, at der blev brugt for meget; nu opnår man lige det modsatte. Man har overhovedet ikke tænkt sig om, da man lavede dette. Hvad er det, man vil? Jeg troede, det var miljøpolitik, men her ødelægger man miljøet med sådanne forslag.

Lad mig så sige, at vi ønsker i øvrigt ikke at gå ind i diskussionen om afgifternes påvirkning af beskæftigelsen. For vel prøver man at udregne, hvordan det vil påvirke beskæftigelsen, men som regel vælger man jo bestemte forudsætninger, der som regel er forkerte, når man skal til at analysere det bagefter, og samtidig er ofte regnemetoderne, man bruger, forkerte, for der var visse ting, man ikke tog med i betragtning. Det kan en minister, som jo i sin tid sad i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og lavede alle disse udregninger til os, nok skrive under på, i alt fald at de udregninger, han lavede dengang, og de udregninger, han kommer med nu, er vidt forskellige, og vismændene, som også sidder i den høje regering, kan nok fremføre det samme, at der er forskel på, hvor man står, når man skal lave udregninger. Det vi-

[Arne Bjerregaard]

ser jo, at man kan bare vælge sine forudsætninger og sine metoder, så når man frem til et bestemt tal, for tallet sætter man først. Man vil nå til det tal, og så vælger man sine forudsætninger; så kan man selvfølgelig altid nå det tal. Derfor lægger vi i kristeligt folkeparti ikke så megen vægt på disse udregninger, for almindeligvis viser det sig, at for det første kan man ikke analysere dem totalt bagefter, for det andet må man i alt fald ved en grovere analyse sige, at det passer almindeligvis ad Wandsbek til, det, man har forudsat på dette område, fordi det netop er så vanskeligt at beregne på dette område.

Endelig må vi da sige, at der er vel ingen, der vil påstå, at vi kan forøge vort forbrug herhjemme i den givne situation, det er vel ikke muligt, og det er der vel ingen der vover at påstå. Jeg mener, at hvad enten man nedsætter forbruget på den ene eller den anden måde, påvirker det selvfølgelig beskæftigelsen, det er klart. Hvor stor påvirkningen er, er så en anden side af sagen, som det altid er vanskeligt at beregne, som jeg sagde, men det er da klart, at nedsat forbrug påvirker beskæftigelsen i negativ retning, det kan ikke være anderledes.

Det, vi ikke kan udregne, er: hvor meget vil omsætte sig til produktion til udlandet i stedet for? Men det andet, at man skulle få en større beskæftigelse frem ved f.eks. at spare beløbet i stedet for at nedsætte forbruget gennem afgifter, tror jeg ikke rigtig på. Det kan have nogle andre effekter, men virkningen er den samme på beskæftigelsen, så det er ikke den side, der afholder os fra at være med til disse afgifter. For energiafgiftens vedkommende har jeg klart sagt, hvad årsagen til det er.

Lad mig sige, at vi er ikke imod punktafgifter fra kristeligt folkepartis side. Vi mener, at det er rimeligt undertiden at lægge afgifter på varer, som folk ikke skal bruge daglig, noget, som ikke er nødvendigt. Vi mener, det er rimeligt, men kun i den situation, hvor man bruger afgiften for at nå andre målsætninger end netop det fiskale, og i den situation, hvor det indgår i en overordnet politik, altså i en økonomisk-politisk sammenhæng.

Vi er altid bange, når man lægger afgifter på varer bare for at få nogle penge. Hvis det ikke er sammenkædet i en overordnet fremadskuende politik, er det sådan set meningsløst, fordi så er man i den samme situation et

halvt år efter. Det må indgå i en sammenhæng, og vi føler ikke, at regeringen har formået at sætte det ind i en større sammenhæng i en fremadskuende politik; det er i alt fald ikke en økonomisk politik, som vi mener vi kan vedstå os.

Derfor er jeg nødt til at sige på nuværende tidspunkt, at selv om vi vil anse visse afgifter isoleret set og ud fra andre betragtninger end den rent fiskale for rigtige, behøver vi ikke pr. automatik at stemme for dem, fordi det kan forhindre, at vi senere kan lade dem indgå i en mere fremadskuende og konstruktiv politik.

Om vi så vil betragte visse afgiftsforhøjelser isoleret og ud fra andre målsætninger end de fiskale, vil fremgå af vor afstemning ved tredje behandling af de foreliggende lovforslag. En ting skal blot stå klart fra kristeligt folkepartis side: vi vender os imod asociale energiafgifter, ligesom vi i øvrigt vender os imod enhver form for at ramme de svage i den økonomiske situation, vi har i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Hr. Arne Bjerregaard mener, at specielt energiafgifterne er asociale, men her vil jeg da godt gøre opmærksom på, at der længere nede i rækken er et forslag om forhøjet varnehjælp som kompensation for afgifter. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at der er store isoleringstilskud med gratis konsulentordning, og at der i morgen forhåbentlig bliver vedtaget en lov om, at lejerne også kan kræve isolering.

Så vil jeg også godt sige, at det normalt er sådan, at de familier, der har en høj indtægt, også har de store huse og altså den store opvarmning, og at de, der har en høj indtægt, har et højt elforbrug og også i vidt omfang er dem, der har nogle store benzinslugere.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

I betragtning af den agitation, som kristeligt folkeparti hidtil har ført herinde og udenfor omkring spiritus, øl og vin og de skadelige virkninger – og det er specielt et bestemt medlem af kristeligt folkepartis gruppe, men jeg har på fornemmelsen, at vedkommende medlem har talt på gruppens veg-

[Bernhard Baunsgaard]

ne – må jeg sige, at det undrer mig ganske overordentlig meget, at man ikke kan få en klar melding om deres stilling til afgifterne på øl, vin og spiritus m.m.

Hvis kristeligt folkeparti mangler et argument, kunne man måske føje til i betragtning af, at man også fører en skarp agitation mod voldsmænd, at 80 pct. eller mere af alle voldelige overfald finder sted, hvor mindst én af de implicerede er påvirket af druk. Vi skal vel ikke i hundredåret for den fattige mands snaps, i anledning af at kristeligt folkeparti talte om asociale afgifter, se den fattige mands snaps afløst af slagordet »den fattige mands bajer«.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Nej, hr. Bernhard Baunsgaard, den fattige mand har ikke råd til at drikke snaps, og den fattige har heller ikke råd til at drikke bajere, og derfor må vi vel sige, at netop i de svage grupper i samfundet har vi måske den bedste mulighed for tro på fremtiden; det er det ubehagelige ved det, men sådan er det jo faktisk. Vi ønsker ikke, det må jeg sige klart og tydeligt, i tiden at lancere udtrykket den fattige mands snaps og den fattige mands bajer.

Hr. Bernhard Baunsgaard ved udmærket, hvordan vores indstilling er til afgifter på dette område, den er der ingen tvivl om, men vi siger: hvis det skal ses i sammenhæng, kan det være, man kan forhindre noget andet ved at gå ind for bestemte afgifter i en given situation. Det er det, jeg siger her, men ellers kan hr. Bernhard Baunsgaard jo få klar besked ved tredje behandling af forslagene. Det nytter ikke, at man altid vil se tingene isoleret.

Må jeg så sige til fru Marianne Bentsen-Pedersen – som sagde om energiafgifterne, at der var jo tilskud til både det ene og det andet, og at det var dem, der havde de store indtægter, der bor i de store huse – at jeg tror nok, fru Marianne Bentsen-Pedersen skulle tage ud på landet og se, hvem der beboder de gamle, dårlige huse. Det gør de gamle. Der har de boet hele tiden, og dér bor de stadig væk, for de har ikke råd til at bo andre steder. Det er dem, der skal betale afgiften på energien. Det er dem, der ikke har råd til at isolere. De har ikke haft mulighed for

at udnytte de isoleringstilskud, vi giver, fordi de selv skulle give en hel masse for at få det gjort. De har simpelt hen ikke denne mulighed, de skal betale, og man er fra socialistisk folkeparti med til at straffe disse svage.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den fattige mand har ikke råd til at købe snaps, og den fattige mand har heller ikke råd til at købe øl. Det sidste ved hr. Arne Bjerregaard formentlig godt ikke passer. Vi ved jo godt, at det netop i mange tilfælde er dem, der ikke har råd til det, der bruger penge til at købe øl. Vil vi en politik på alkoholområdet, skal vi sørge for, at det bliver så dyrt, at de ikke fortsætter med at købe det øl, der er en fare for deres sundhed og ødelæggende for familien. Vi skal specielt gøre det med den agitation, det ærede medlemsparti har ført på dette område, ellers er man hykler. Hvis man vil have en illustration af det, så læs De Danske Spritfabrikkers årsberetning fra i år om, hvordan spiritusforbruget falder i Danmark med stigende afgifter.

Agnete Laustsen (KF):

For at ingen skal blive alt for forbavset, vil jeg gerne sige, at det, jeg har tænkt mig at sige nu, intet har at gøre med spiritus. Men efter aftale med formanden for socialudvalget, fru Inge Fischer Møller, som desværre ikke kan være til stede, er det blevet mig pålagt som næstformand i socialudvalget at gøre opmærksom på, at der i den betænkning, som socialudvalget har afgivet over lovforslag nr. L 219, som jo behandles sammen med alle disse afgiftslove, skulle have stået, at udvalget indstiller, at lovforslaget overgår til tredje behandling, og jeg vil gerne gøre opmærksom på, at dette vil blive rettet i den trykte betænkning.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Det er klart, at for partier og personer, der interesserer sig meget for detaljer, er det et frygtelig anstrengende lovprogram, der her er lagt frem. Det havde selvfølgelig været nemmere at stille folketinget over for det enkelte tema, om vi skulle forhøje momsens med 3 procent, så kunne man nøjes med at sige ja eller nej. Nu kan man beskæftige sig med de enkelte elementer og falde i svime over, at en

[Ministeren for skatter og afgifter]

pakke cigaretter skal stige et par kroner, en bajer 22 øre osv., og det bliver jo til nogle vældig store politiske problemer i sammenligning med den samlede økonomiske politik, som det drejer sig om at få til at hænge sammen. Jeg synes, som det vist altid har været tilfældet ved afgiftsdebatter her i folketinget, at det er en fantastisk proportionsforvrængning og et fantastisk hyleri, man skal høre fra alle sider i anledning af en justering af punktafgifterne, og det kan godt undre mig lidt, at det skulle være nødvendigt at få disse meget store ord og disse meget store reservationer i brug for at klare en så enkel opgave i forhold til et statsbudget, der er så stort, og et underskud på de offentlige finanser, der er så betydeligt, som tilfældet desværre faktisk er.

Jeg tror også, det ligger sådan, at befolkningen naturligvis ikke elsker os for det, vi her har til behandling, men alligevel vil finde det helt uforståeligt, hvis folketinget ikke kunne få taget sig sammen til at løse en så elementær, en så banal opgave som at få justeret indtægterne. Jeg tror, det ville bidrage til en mere end almindelig politikerlede, hvis det endnu en gang skulle vise sig, at en sådan opgave ikke kunne løses som et nødvendigt led i en samlet økonomisk politik. Ganske almindelige mennesker, der ikke har beskæftiget sig med politik længe og indgående, ved udmærket godt, at tingene koster penge, at tingene skal have en sammenhæng, og at man ikke kan lave store, omfattende beskæftigelsesfremmende foranstaltninger af den ene eller den anden art og så bare sige nej til den ene afgift og nej til den anden afgift. Der er ikke noget i politik overhovedet, heller ikke på afgiftsområdet, der er indvendingsfrit, som der ikke kan stables en lang tale op imod, og som der ikke kan påvises ulemper ved. Men det, der er sagen med de afgifter, der er foreslået her, er, at de hovedsagelig sættes ind over for varer, hvis prisstigninger ellers ikke ville være oppe på den gennemsnitlige inflationstakt, men hvor det ville blive billigere og billigere i forhold til en given arbejdsindsats af erhverve de pågældende varer. Det gælder for øl, vin, spiritus og tobak, og det gælder også for energiprodukterne, sådan som prisudviklingen har været.

Det synes jeg nok man skylder befolkningen en orientering om, også når det gælder

afvejningen af, om vi skal tage det arbejdsmæssige besvær, det selvfølgelig er for folketinget at justere så mange forskellige afgifter, eller vi i stedet for skulle have forhøjet mosen generelt og derved fordyre fødevarerpriserne, fordyre byggeriet, og hvad der ellers kunne anføres af en lang række indvendinger mod den alternative metode.

Så har der været talt en hel del om beskæftigelseseffekterne, og det er jo en grundlæggende forkert betragtningssåde, allerede af den grund at man ikke kan pille et enkelt element ud af en sammenhængende økonomisk politik og sige: det har de virkninger på beskæftigelse, på betalingsbalance osv. Man er nødt til at anskue, hvad det er, der skal finansieres, hvad det er for nogle offentlige udgifter, dels af ordinær, dels af ekstraordinær art, som det er nødvendigt at afholde, hvis vi skal have en tilstrækkelig effektiv indsats mod det, der er vores største problem, nemlig arbejdsløsheden, og så vurdere det. I den sammenhæng er det altså ikke muligt kun at gøre det gode. Hvis det skal hænge nogenlunde sammen, hvis det skal være forsvaret for en hvilken som helst regering, må der også ske en forbedring af indtægterne.

Denne afgiftsjusteringspakke er et led i en stærkt ekspansiv økonomisk politik, som skaber mange, mange flere arbejdspladser.

Men selv om man gjorde, som Industrirådet har gjort, prøvede at udregne de isolerede virkninger af en afgiftsjustering af denne art, så er det et forkert regnestykke, Industrirådet har gjort. Den polemiske og fejlagtige karakter af det regnestykke kan måske bedst illustreres med følgende: man bruger en model, som findes i Københavns universitet; der findes jo mange forskellige modeller, og der findes mange forskellige forudsætninger for sådanne modeller, hvad hr. Arne Bjerregaard var inde på. Det tager man udgangspunkt i, og siger: hvordan virker en momsforhøjelse af denne størrelsesorden? Det er første led, og allerede her er en væsentlig fejkilde, fordi disse afgifter ikke virker på samme måde som en momsforhøjelse. Der er tale om produkter med et gennemsnitligt større importindhold og derfor en mindre aktivitetsbremsende virkning på den danske økonomi. Men så følger man fuldstændig vilkårligt og for egen regning til denne modelberegning nogle ekstra virkninger på byggeri og på konkurrenceevne, og så prøver man at

[Ministeren for skatter og afgifter]

måle en ekkovirkning på økonomien adskillige år frem i tiden, og så når man op på det, formanden for Industrirådet allerede havde sagt, før man begyndte at regne på det, nemlig at det nok havde en negativ beskæftigelsesvirkning.

Jeg synes, det er en meget beklagelig måde at bidrage til den offentlige debat på, og jeg synes i og for sig, det er bemærkelsesværdigt, at der til trods for den udmærkede diskussion, vi havde om samme emne i samråd, er ordførere, der vil stå op her på talerstolen og prøve at forsvare den beregning én gang til. Den dømmer sig selv. Man kan også illustrere, at den dømmer sig selv på den måde, at hvis det var rigtigt, at den havde den beskæftigelsesvirkning, så ville det også være rigtigt, at vi stort set kunne løse vort betalingsbalanceproblem på 4 år ved at gennemføre denne afgiftsjustering. Det kan enhver jo se er noget sludder.

Der har også været bragt en hel del andre og forkerte tal til torvs i debatten. Jeg tror, at hr. Gammelgaard var inde på, at vi efterhånden henter en tredjedel af vores vinforbrug ved grænsehandel. De undersøgelser, der har været af det, tyder på, at det er et sted omkring 10-12 pct., måske lidt mere. Den seneste undersøgelse er jo den, vi i fællesskab havde lejlighed til at studere ved et besøg ved grænsen sidste sommer.

Det er sandelig udtryk for mangel på sans for inflationens virkninger på økonomien og på talstørrelserne, når det siges, at det her er den største afgiftsbuket nogen sinde. Ja, det er klart; dem Thorkil Kristensen lavede i begyndelsen af 1950'erne, drejede sig ikke om nær så mange kroner, men der har været adskillige afgiftsbuketter i den nyere Danmarkshistorie, som i andel af det private forbrug vejede tungere, kom mere pludseligt, mere på én gang end det, vi her taler om.

Så skal jeg gøre nogle bemærkninger om socialistisk folkepartis forhold til indeksering. Jeg gjorde det under første behandling, men det hjalp åbenbart ikke.

Jeg finder det fuldstændig uforståeligt, vil jeg gerne gentage, at et parti, der går ind for stor offentlig virksomhed, ikke vil bidrage til på denne meget simple og i og for sig indlysende måde at sikre, at det offentliges indtægter følger bare nogenlunde med det offentliges udgifter. Det forstår jeg ikke. Jeg kan ikke se noget som helst socialistisk i

synspunktet. Jeg kan ikke engang se noget praktisk, i hvert fald ikke for et parti, der måtte forestille sig, at de ret længe skulle være parlamentarisk grundlag for en regering. Det, man måske kan blive lidt beskæmmet over, er, at kernen i socialistisk folkepartis holdning til dette er, at man ikke forestiller sig, at man ret længe skal være parlamentarisk grundlag for en regering. Det skal jeg være den første til at beklage, men det er en nærliggende konklusion, må jeg sige, at drage på baggrund af de synspunkter, socialistisk folkeparti fører frem på dette område.

Jeg skal måske også gøre den bemærkning, at én af de yderligere fordele, man kan have af en indeksering af punktafgifter, er, at man kan få de reguleringer, som vi historisk har skramlet sammen til noget forholdsvis stort på et givet tidspunkt og dermed forholdsvis generende for erhvervslivet og borgerne, spredt over årene og over kvartalerne, på samme måde som alt muligt andet stiger. Man får jo en indekseret regning fra sit forsikringssselskab, og man får på en lang række andre områder selvfølgelig justeret regningerne op i takt med, at omkostningerne ved at fremstille den vare, man får leveret, stiger. Det er forholdsvis simpel nationaløkonomi, synes jeg, der her er tale om.

Men jeg tror også, det for fagbevægelsens medlemmer og for arbejderbevægelsen i det hele taget ville være mindre generende end det, vi har kendt som store engangsforhøjelser og afgifter, at man fik en løbende indeksering og fik den spredt. Også det synspunkt kunne man efter min opfattelse godt give en ekstra overvejelse i socialistisk folkeparti. Derfor er det efter min mening ikke rigtigt, når hr. Bollmann i sin begrundelse for at have et andet synspunkt på indeksering, end han havde i november måned, siger, at det kan fagbevægelsen vist ikke være tjent med. Jeg tror i høj grad, fagbevægelsen kan være tjent med, at når der nu skal skaffes penge, sker det på en mere hensigtsmæssig og en mere praktisk måde.

Så kommer hr. Wilhjelm med 64.000 kr.-spørgsmålet. Han siger: Ja men hvis man lægger dette sammen over nogle år, så bliver det jo til mange, mange milliarder kroner, og kan vi få en garanti fra regeringen for, at merprovenuet ved denne indeksering bruges til at skaffe noget beskæftigelse? Ja men hr. Wilhjelm, de penge er brugt! Hvis de menne-

[Ministeren for skatter og afgifter]

sker, der er ansat i den offentlige sektor i dag, skal være ansat om 1, 2, 3 eller 4 år og skal have en løn, der indekserreguleres, så skal de offentlige indtægter indekserreguleres. Det kan ske automatisk, hvis man vælger den metode, der er foreslået af regeringen, eller det kan ske ved nogle engangsførhøjelser hen ad vejen, som jeg altså mener er en mere bøvlet måde at gøre det på. Men givet er det, at pengene allerede er disponeret, de folk er allerede ansat, og hvis man ikke har den politiske målsætning, at de skal fyres, så får vi brug for de penge. De er allerede disponeret til noget, der helt utvivlsomt er beskæftigelsesfremmende, nemlig løn til folk i den offentlige sektor.

Jeg tror ikke, jeg skal gøre flere bemærkninger; der er jo meget politisk lurepasseri tilbage i denne sag, og jeg skal ikke bore i det mere i dag.

(Kort bemærkning).

Wilhjelm (VS):

Jeg skal heller ikke bore i det polistiske lurepasseri, for det har vi ikke del i. Jeg skal heller ikke grave i skatteministerens kritik af måden, Industrirådet har beregnet det ene og det andet på. Men jeg synes, at når det drejer sig om, hvordan tingene rent teknisk fungerer, er der ingen grund til at sprede røgslør. Vi burde kunne nå frem til en afklaring, så man var nogenlunde enige om, hvordan tingene vil fungere rent teknisk, hvis de bliver vedtaget, som de ligger her. Derfor vil jeg gerne stille skatteministeren et enkelt spørgsmål.

Ministeren sammenlignede denne afgiftspakke med en momsforhøjelse, og han sagde specielt til mig, at pengene ved indekseringen er brugt, for de offentligt ansatte skal jo også have deres løn reguleret. Nu snakker vi ikke om det underskud, regeringen i forvejen kører med, på 50 mia eller 80 mia kr. Nu snakker vi om, hvad der sker i forbindelse med denne afgiftspakke. Så vil jeg godt spørge, om skatteministeren ikke i det mindste kan bekræfte, at hvis man laver en momsforhøjelse, lad os sige med et provenu på 1,6 mia kr., hvilket svarer til det, de 5 indekserede forslag giver umiddelbart på årsbasis, så er denne momsforhøjelse selvfølgelig automatisk indekseret, og hvis priserne stiger med 10 pct. om året, så vil det betyde, at denne

momsforhøjelse er forøget med ca. 60 pct. efter 5 år. Mens det efter det, skatteministeren gør med sine 5 afgiftsforslag på 1,6 mia kr., som han indekserer, hvis de indekseres med bare 10 pct. om året, ikke stiger med 60 pct., men med ca. 460 pct., fordi man jo ikke kun indekserer den forhøjelse, man nu foretager, men også den store afgiftsbunke, der ligger bagved, på øl og spiritus og tobak og elektricitet. Der sker altså mere end en femdobling, altså en stigning på ca. 460 pct., ved den model, mens der kun sker en stigning på ca. 60 pct. som følge af dyrtiden, hvis det var sket ved en momsforhøjelse.

Gammelgaard (KF):

Ministeren for skatter og afgifter mente, at det var, som han sagde, en fantastisk proportionsforvrængning og et fantastisk hyleri, at folketinget fører den indgående debat, vi i dag har om afgiftspakken. Det drejer sig altså blot, minister for skatter og afgifter, om 4 mia kr. på årsbasis. Det drejer sig om, at man må forudse en øget arbejdsløshed på 15.000–20.000 mennesker. Hvis ikke man skulle drøfte dette indgående her i dag, så ved jeg ikke, hvor vi efterhånden kommer hen.

Ministeren sagde derefter, at man ikke kan trække de enkelte elementer i en økonomisk politik ud til vurdering, det lader sig ikke gøre, og derfor kan man heller ikke isoleret kigge på afgiftsførhøjelsernes nationaløkonomiske virkninger. Hvorfor kan man ikke gøre det? Man belyser da den samlede udvikling ved at lægge de enkelte elementers virkninger sammen. Jeg husker i hvert fald tydeligt, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og LO i november måned foretog beregninger af afgiftsførhøjelsesvirkningerne, da vi diskuterede pakken dengang, og da nåede man jo frem til ret så alarmerende arbejdsløshedstal.

I øvrigt vil jeg gerne gøre opmærksom på, at Industrirådet ganske og aldeles har tilbagevist ministerens indvendinger. Industrirådet har helt tydeligt taget hensyn til, at punktafgifter formodentlig ikke virker helt så kontraktivt som en generel momsforhøjelse. Man har også taget hensyn til virkningen af de stigende afgifter på boligbyggeriet og naturligvis også de afsmittende virkninger på virksomhedernes lønninger, disse afgifter vil have, og i øvrigt også andre omkostninger i

[Gammelgaard]

virksomhederne, som stiger på grund af disse afgifters gennemførelse.

Derfor er jeg ikke i tvivl om, at Industrirådets regnestykke holder. Jeg beklager stadig væk, at ministeren stiller sig så fuldstændig afvisende over for den tankegang, der ligger i Industrirådets tal, og som for øvrigt ligger i tallene fra en lang række deputationer fra det danske private erhvervsliv i øvrigt. Men det er symptomatisk for holdningen i regeringen, at den ikke forstår tankegangen i det private erhvervsliv, og det er til skade for den økonomiske udvikling her i landet.

I øvrigt vil jeg afslutningsvis gøre opmærksom på, at det konservative folkeparti vil undlade at stemme for ændringsforslagene vedrørende afgiftsforhøjelserne. Vi har ikke lod eller del i disse afgiftsforslag. Vi vil stemme imod dem ved tredje behandling og vil derfor i dag naturligt undlade at stemme for ændringsforslagene.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Hr. Wilhjem er jo ekspert i procentregning. Det, der er de enkle tal i denne sag om punktafgifter, der ikke er værdiafgifter og ikke er pristalsreguleret, er, at staten har en indtægt på 20 mia kr. Så har man inflation. Alting stiger 10 pct. Det er beklageligt, men det er en erfaring, at det har man fra det ene år til det andet. Det vil sige, at året efter skal staten for at opretholde bare den samme dækningsgrad for sine udgifter – den er, det skal guderne vide, ikke ret stor i øjeblikket – have ekstra 2 mia kr. besluttet i form af afgiftsjusteringer, for ellers følger indtægterne ikke med. Det gør momsens, det gør kildeskatten, selv om man ikke rører ved procenterne, det gør de punktafgifter, der er værdiafgifter, men det gør de 20 mia kr. ikke. Alt så skal man ud og lave afgiftsjusteringer på 2 mia kr., og hvis man glemmer det et år, eller hvis man snubler i vandringsen, fordi der bliver udskrevet valg, så er det altså 4 mia kr. næste år, der mangler, fordi priserne så er steget 10 pct. til, lønningerne er steget 10 pct. til. Så skal man have 4 mia kr. ekstra i 1983 for at opretholde det samme skattetryk på befolkningens indkomster og forbrug, som man havde i 1981. Det er det, der er problemstillingen.

Denne problemstilling ville man komme ud over, hvis man havde en indeksering af

alle de punktafgifter, som i dag er stykafgifter. Det har vi ikke foreslået, men vi har foreslået, at man går nogenlunde halvvejen. Hvis ikke man vil det, så står folketinget hvert år med den politiske opgave, at man bare for at vedligeholde skatters og afgifters tryk skal ud og beslutte forhøjelser på 2 mia kr. under et urimeligt proportionsforvridende stort drama, som afleder befolkningens og politikernes opmærksomhed fra de væsentlige problemer i dansk økonomi. Det er det, der er min hovedbegrundelse for så stærkt at ønske en indeksering af punktafgifterne.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

I stedet for hele tiden at tale om skatte- og afgiftsforhøjelser, så kunne man jo begynde, hr. minister, at overveje indskrænkninger i det offentlige forbrug, men det er måske for meget forlangt af en socialdemokratisk regering.

(Kort bemærkning).

Wilhjem (VS):

Jeg forstår udmærket skatteministerens ønske om at have de penge til rådighed automatisk i al fremtid, for socialdemokrater tror jo, at det er dem, der sidder og administrerer i al fremtid. Men det var nu ikke det, vi diskuterede. Jeg må tage det som udtryk for, at skatteministeren nu indrømmer den kendsgerning, at det ikke er rigtigt at sammenligne disse afgifter og hans tilsluttede indeksering med en tilsvarende momsforhøjelse. Det var det, han gjorde, og det var grunden til, at jeg tog ordet, for jeg synes ikke, at vi behøver at snyde nogen med hensyn til, hvordan virkningen af det her er.

Og hvis skatteministeren ikke kan lide procenter, så lad os give ham det i konkrete tal: en momsforhøjelse, der umiddelbart ville betyde de samme 1,6 mia kr., ville om 5 år være forøget til 2,6 mia kr., men de afgiftsforhøjelser, skatteministeren laver nu, og som umiddelbart betyder 1,6 mia kr., vil på grund af indekseringen, der også rammer basisafgifterne, betyde en forøgelse på 9 mia kr.

Derfor skal man ikke komme og sammenligne med en momsforhøjelse med det samme provenu. Det var det eneste, jeg anholdt, for jeg synes ikke, der er grund til, at vi skal

[Wilhelm]

bilde folk noget forkert ind om, hvordan det rent teknisk virker. Det forstår jeg at vi i og for sig er enige om. Og så begyndte skatteministeren med sine politiske motiver, og dem forstår jeg i og for sig udmærket. Men det var bare ikke det, der var den rent tekniske virkning af disse to forskellige måder at gøre det på, som skatteministeren før forplumrede.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Til illustration af, hvad vi drøfter her, var det måske meget rart at se lidt på, hvad der er sket i tiåret fra 1970 til 1979. I den periode har folketinget forhøjet indkomstkatten 3 gange til det tredobbelte, mens olafgiften kun er forhøjet til cirka det dobbelte.

Må jeg sige med hensyn til besparelser, at det selvfølgelig er meget heroisk af hr. Gammelgaard at stå heroppe og tale om besparelser. Hvis jeg ikke er helt galt underrettet, så mener jeg, at hr. Gammelgaards parti har stillet forslag i denne samling om forøgelse af statens udgifter med 7-8 mia kr.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

For god ordens skyld skal jeg sige, at jeg ikke har prøvet at stille tingene op, sådan som hr. Wilhelm siger, for jeg mener ikke, at det er en relevant måde at stille det op på. Det, jeg gjorde, var at forklare, hvordan jeg så billedet, hvad det var for nogle sammenhænge, jeg ville klare med en indeksering. Det er da rigtigt, at procenterne ser forskellige ud. Jeg synes bare, det er en misvisende måde at illustrere der problem, vi skal løse, på. Det er sådan, at hvis man havde lagt hele det provenu, vi hidtil har haft på punktafgifter, over på moms, så ville vi have fået den stigning i afgiftsprovenuet fra år til år, vi nu tilstræber gennem en indeksering.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af spiritus m.m. (Lovforslag nr. L 201).

Ændringsforslag nr. 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes, idet 37 stemte for, 62 imod; 52 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 og 4 og § 1 med de foretagne ændringer

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5

forkastedes, idet 20 stemte for, 78 imod; 55 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslagene nr. 6 og 7 og § 2, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl. (Lovforslag nr. L 202).

Ændringsforslag nr. 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes uden afstemning.

§ 1 med den foretagne ændring

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 og 5 og § 2, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af vin og frugtvin m.m. (Lovforslag nr. L 203).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 og § 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5-7 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter. (Lovforslag nr. L 204).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 og § 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6

forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

§ 2 med den foretagne ændring
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af chokolade- og sukkervarer m.m. (Lovforslag nr. L 205).

Ændringsforslag nr. 1 og § 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af konsum-is. (Lovforslag nr. L 206).

Ændringsforslag nr. 1 og § 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling.
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af sukker m.m. (Lovforslag nr. L 207).

Ændringsforslag nr. 1 og § 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af forskellige forbrugsafgifter. (Lovforslag nr. L 208).

Ændringsforslag nr. 2-6 og § 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 8 om en ny affattelse af § 2, § 2 i den nye affattelse, ændringsfor-

slag nr. 9 om indsættelse af en ny paragraf og ændringsforslag nr. 1 angående titlen
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger. (Lovforslag nr. L 209).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 16 stemte for, 82 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

§ 1 med den foretagne ændring
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5 og 6 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin. (Lovforslag nr. L 210).

Ændringsforslag nr. 1 og § 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 om, at § 3 udgår, betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 5 om en ny affattelse af § 3 og § 3 i den nye affattelse
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter. (Lovforslag nr. L 211).

Ændringsforslag nr. 1 og § 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 21 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3, § 2, således ændret, og ændringsforslag nr. 4 om indsættelse af en ny paragraf
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet. (Lovforslag nr. L 212).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 37 stemte for, 60 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

§ 1 med den foretagne ændring
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 5 om indsættelse af en ny paragraf
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas. (Lovforslag nr. L 213).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 29 stemte for, 68 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 og § 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5, § 2, således ændret, og ændringsforslag nr. 6 om indsættelse af en ny paragraf vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. (Lovforslag nr. L 214).

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 20 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2, § 1, således ændret, og §§ 2-27 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. (Lovforslag nr. L 215).

Ændringsforslag nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om for-

brugsbegrænsende foranstaltninger. (Lovforslag nr. L 216).

Ændringsforslag nr. 2-5 og § 1, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 8-11, § 3, således ændret, ændringsforslag nr. 12 om indsættelse af en ny paragraf og ændringsforslag nr. 1 angående titlen vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af lystfartøjsforsikringer. (Lovforslag nr. L 217).

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 20 stemte for, 77 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3, § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Lovforslag nr. L 218).

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter. (Lovforslag nr. L 200).

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1 forkastedes, idet 16 stemte for, 81 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Personbiler m.v.) [af Bollmann (CD) m.fl.]. (Lovforslag nr. L 37).

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 16 stemte for, 131 imod.

Ændringsforslag nr. 2 vedtoges enstemmigt med 147 stemmer.

Ændringsforslag nr. 3-5 og § 1, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 om en ny affattelse af § 2

vedtoges med 131 stemmer mod 16.

§ 2 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Sluttelig gik man til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af rådighedsbeløbet, varmhjælp til pensionister). (Lovforslag nr. L 219).

§§ 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

29) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd (gældssaneringsloven).

(Lovforslag nr. L 177. Fremsat 31/3 82. Første behandling 14/4 82. Betænkning 28/5 82).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Stavad (S):